Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 80 (8070). | 28 апрель, 1983 йил | ПАЙШАНБА | Баҳоси 3 тийин

ЕРДА НАМНИ САҚЛАНГ

Район агросаноат бирлашмалари ранслари, хўжалик раҳбарлари, мутахассисларининг Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозида бўлиб ўтган кўргазмали семинар-кенгаши чигитни бир текис ундириб олиш, сувдан тежамли фойдаланиш, ерда намни сақлаш масалаларига бағишланди. Семинар-кенгашни область партия комитетининг секретари М. ҚОДИРОВ олиб борди.

БУ ЙИЛ ҳам пахтадан мўл, сифатли, эртаги ҳосил етиштиришга астойдил бел боғлаган областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ҳаётида янада масъулиятли дамлар бошланди. Ишни илғорлар тажрибаси, фан ютуқлари асосида ташкил этган тадбиркор деҳқонларимиз бу йил чигитни ўтган йилдагига қараганда анча барвақт экишга муваффақ бўлдилар. Ҳозир дастлаб уруғ тушган майдонларда чигитлар қийғос униб чиқди. Лекин ҳали катта-катта майдонларда ниҳоллар кўзга ташланган йўқ. Гектарларнинг тўла, кўчатларнинг бут бўлишини таъминлаш мақсадида чигит суви беришга тўғри келмоқда. Бироқ сув ресурслари ниҳоятда чегараланган. Бунинг устига эса ҳаво қуруқ келмоқда. Бундай шароитда қандай иш олиб бориш керак? Асосий эътиборни ҳар бир қатра сувдан тежамли фойдаланиб, ердаги бор намни тўла сақлаб қолишга, чигит униб чиққан майдонларда эса парвариш ишларини кучайтиришга қаратиш лозим.

Илғор районлар, колхозлар ва совхозлар бу соҳада ибратли тадбирларни амалга оширмоқдалар. Коммунистик районида деярли 90 процент майдондаги чигит ернинг табиий намига ундириб олинди. Ҳозир парвариш ишлари жадал бораяпти. Қўпгина колхоз ва совхозлар сувдан фойдаланишда қатъий тартиб ва назорат ўрнатганлар.

Ҳозирги кунда, деб қайд қилинди семинарда, сувчилар сонини кўпайтириш керак. Ҳар ўн эгат учун кам деганда битта сувчи бўлиши лозим. Бу соҳада Оққўрғон районида анча дуруст иш қилинмоқда.

Афсуски, ўрта Чирчиқ, Пискент районларида сувдан фойдаланиш интизомининг бузилишига йўл қўйилмоқда. Баъзи жойларда сувчиларнинг етишмаслиги туфайли сув исроф бўлаётир. Насослардан нотўғри фойдаланилмоқда.

Республикамиз бир группа қишлоқ хўжалиги илғорлари ва мутахассисларининг сувдан фойдаланиш тўғрисидаги Очиқ хатига амалий иш билан жавоб бериш лозим. Хўжалик раҳбарлари, мутахассислар, сувчиларнинг масъулиятини оширайлик.

Айни кунларда ерда намни тўла сақлаб қолиш учун нималарга эътибор бериш керак?

«Коммунизм» колхозининг Ислом Икромов бошлиқ комсомол-ёшлар звеноси далаларида бўлиб ўтган кўргазмали машғулотда семинар қатнашчилари бу саволга батафсил жавоб олдилар.

Бу бригадада чигит барвақт экиб олинган эди. Шунинг учун ҳам у қийғос униб чиққан. Ер бетини кўмкўк ниҳоллар қоплаб турибди.

— Ғўза парвариши агротехникасида қолип бўлмаслиги керак, — деди семинарда сўзга чиққан колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маҳмуд Исматов. — Ҳозир чигит униб чиққан ерларда ротацион мотигаларни ишлатиб, ғўза ниҳоллари атрофидаги туроқни юмшатиш керак. Бунда ўсимлик ҳаво олади, ўқ илдизини ростлаб, ёнидаги патак илдизи билан озиқланади. Айримлар биринчи культивацияни чуқур қилган маъқулми ёки саёз ўтқазилгани дурустми, дейишади. Бизнингча, биринчи культивацияни чуқур ўтказавериш маъқул. Агар биринчи культивация саёз бўлса кейинги культивация пайтида механизаторнинг иши қийинлашади. Культиватор органлари ер тагида яратиб қўйилган «девор»ни яхши ололмайди. Бунинг устига бу пайтга келиб ғўза илдизи ўсиб қолганлиги учун культивация вақтида унга шикаст етиши мумкин. Вильтга чалиниш шундан бўлади.

Семинар кенгашда район партия комитетининг биринчи секретари **Л. Ш. Аликулова**, Оққўрғон район қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи, район агросаноат бирлашмасининг раиси **Р. Усмонов**, Янгийўл районидаги Калинин номли колхознинг раиси **Р. Отабоева** ва бошқа ўртоқлар ҳам ёзгача чиқдилар, ўзаро тажриба алмашдилар.

Семинар кенгашда ғўза кўзга ташланиб қолган майдонларда яганани ҳам барвақт ўтказиш бу йилги шароитда ғоят муҳим аҳамиятга эгалиги таъкидланди.

Семинарда чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, айниқса, маккажўхори ва бошқа озуқа экинларидан мўл ҳосил олиш учун амалга ошириладиган тадбирларни кечиктирмаслик масалаларига ҳам алоҳида эътибор берилди.

Бу йил областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг СССР Озиқ-овқат программаси бажарилишига қўшадиган ҳиссалари салмоқли бўлиши керак. Жумладан, улар 180 минг тонна картошка етиштириш мажбуриятини олганлар. Бунинг учун ҳар бир хўжаликда ишлаб чиқариш планларининг сўзсиз бажарилишини таъминлаш, ҳосилдорликни кескин ошириш талаб этилади.

Ҳаво қуруқ келаётган бу йилги шароитда пахтазорларда, мева ва узумзорларда хашоратга қарши кураш ишларини малакали ташкил этиш зарур.

Семинар-кенгашда бу йил барча соҳалар бўйича зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш учун агротехника тадбирларини ўз вақтида ва сифатли бажарилишига қаратилган кўпгина фойдали таклиф ва мулоҳазалар ўртага ташланди.

Суратда: семинар қатнашчилари «Коммунизм» колхозининг Ислом Икромов бошлиқ звеноси далаларида ғўза парвариши соҳасидаги ишлар билан танишмоқдалар.

В. Портнов фотоси.

ГЕКТАРЛАР ТЎЛА, КЎЧАТЛАР БУТ БЎЛАДИ

БЎКА РАЙОНИДАГИ «ЛЕНИНОБОД» КОЛХОЗИ ДЕҲҚОНЛАРИ ТЎЛИҚ ГЕКТАР ҲОСИЛ ҚИЛИШ УЧУН ҚАНДАЙ ТАДБИРЛАРНИ АМАЛГА ОШИРМОҚДАЛАР.

КОЛХОЗ пахтакорлари ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилини ҳам зарбдор йил деб эълон қилишган. Йил бошиданоқ ана шунга яраша иш бошланди. Ҳар гектар ердан олинадиган «оқ олтин»ни 42 центнерга етказиш учун кураш бормоқда.

Айни кунларда чигитни қийғос ундириб олиш учун қандай тадбирлар амалга оширилмоқда! Бу саволга хўжалик миришкорларн шундай жавоб бердилар:

Ҳўжа НОСИРОВ,
колхоз раиси:

Сифатли танёрланган чигитни энг қулай муддатларда, яхши тайёрланган майдонларга 52 соат ичида экиб олдик. Галдаги вазифа уни тўла-тўкис ундириб олишдир. Ерларимизнинг бир қисмида чигит ернинг ўз намига униб чиқди. Қолган майдонларга эса чигит суви бермоқдамиз. Шу мақсадда етарли миқдорда тажрибали, тадбиркор сувчилар бу ишга сафарбар этилди. Миришкорларимизнинг унумли меҳнат қилиши учун барча шарт-шароитларни яратиб беришга жиддий эътибор бермоқдамиз.

Сулаймон Ҳайдаров, Исмат Абдувалиев, Тоштемир Хидиров, Алибой Бойбўтаев ва Мусурмон Эргашев каби тажрибали сувчиларимиз ўз вазифаларини юксак сифатли бажариб барчага ўрнак бўлмоқдалар.

Чигит униб чиққан карталарга пешма-пеш биринчи ишлов беришни бошлаб юбордик. Бу борада «пўлат от» суворийлари Жонон Байрамов, Ҳайдар Жўраев, Яхшибой Абдуллаев, Амир Тўрақуловлар ҳимматидан хурсандмиз.

Бу йилги об-ҳавонинг қуруқ ва иссиқ келиши зарарқунанда ҳашаротларнинг тез ривожланишига замин яратди. Далаларда ёш ниҳолларнинг касалланишига қарши курашиш ҳам катта аҳамиятга эга. Биз буни ҳисобга олиб барча дала чеккаларига ОВХ аппаратлари билан дорилар сепмоқдамиз. Шунингдек 16 та культиваторларнинг ҳаммасига ПГС мосламалари ўрнатилган. Бу ҳашаротларнинг тарқалиб касаллик олиб келишини камайтиради.

Яқинда матбуотда область пахтакорлари советининг тавсиялари эълон қилинди. Бу тавсиялар бизнинг шу кунги ишимиз учун дастурул-амалдир.

Абдурашид ПАРДАЕВ,
6-бригада сувчиси:

— БИР ГРУППА қишлоқ хўжалиги илғорлари ва мутахассисларининг республикамиз қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги ходимларига, барча сувчиларига Очиқ хатида бизнинг олдимизга жуда юксак вазифа қўйилди.

Бу бежиз эмас. Чунки сувнинг тақчил бўлиши кутилмоқда. Бундай кезларда ўзимизнинг «Сув — зар, сувчи — заргар» деган номимизга мансуб иш юритишимиз керак. Ҳар томчи сувнинг ўринли сарфланишини, ёш ниҳолларнинг чаңқаб қолмаслигини таъминлашимиз лозим.

Коллективимизнинг тажрибали сувчилари ўз касбларини шараф билан оқлашяпти. Улар ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида бригадамиз бўйича ҳар гектар ердан камида 60 центнердан «оқ олтин» етиштиришдек юксак социалистик мажбуриятнинг шараф билан бажарилишига муносиб ҳисса қўшадилар.

Абдумажид ТОШПУЛАТОВ,
2-участка бошлиғи:

— УЧАСТКАМИЗ пахтакорлари бу йил 400 гектар майдонда деҳқончилик қилишмоқда. Плангани 33 центнер ўрнига 45 центнердан «оқ олтин» етиштириш қатъий шиоримиздир. Асатилла Ўролов, Худойқул Султонов ва Умматкул Аҳмедов каби миришкорлар етакчилик қилаётган бригадалар саршуносларн 50—55 центнерлик марра учун кураш бошлашган.

Бу юксак мажбуриятга яраша ҳосил етиштиришга айни кунларда мустаҳкам замин яратиш керак. Бунинг учун ҳар туп ниҳолни сифатли парвариш қилиш, тўла гектарлар яратиш лозим. Бу йилги шароитда барча ички имкониятларни ишга солиб, астойдил, сидқидилдан меҳнат қилган деҳқонгина бунга эришади.

Айниқса, бизнинг нотекис майдонларимизда бу анча мураккабдир. Лекин коллективимизнинг ҳар бир аъзоси, сувчиси, механизатори ўз олдиларига қўйилган вазифаларни юксак сифатли бажариш учун тер тўкишяпти. Уларнинг бу фидойиликлари ўз самарасини кўрсатмоқда. Ҳозиргача, деярли барча майдондаги чигит тўла униб чиқди. Қолган карталарга сув таралмоқда. Мақсадимиз 1 Майгача ғўза қатор ораларига биринчи агротехник ишлов беришни тугаллашдир.

Узоқ САИДОВ,
5-бригада бошлиғи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор:

— УТТИЗ БЕШ йил дан буён пахтакорлик касбини эъзозлаб келяпман. Мураккаб йилларни кўп кўрдим. Аслини олганда, ҳар йилнинг ўз хусусияти бўлади. Баъзан баҳор қийнаб қўйса, кўз сийлайди. Баъзан эса аксинча. Очиғини айтганда табиатдан эҳсон кутган деҳқоннинг иши юришмаслиги аниқ.

Бу йил 70 гектар майдонга барака уруғи қададик. Йил бошида коллективимизнинг ҳар бир аъзоси ҳосилдорликни 55 центнерга етказамиз дейишган. Шунга яраша ҳаракат қиляпмиз. Бугунги бутун эътибор чигитни бир текис ундириб олишга қаратилган.

Сувчиларимиз бу тадбирни аъло сифатли ўтказиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Биз маслаҳатлашиб бу ишни фақат сувчилар зиммасига топшириб қўймасдан биргалашиб меҳнат қилишга аҳд қилдик. Бунинг самараси қувончли бўлаётир. Бугунги кунда механизаторларимиз Жаббор Бафоев, Муртоза Шодмонов ҳам, Султон Ҳайдаров, Саттор Бафоев, Зиёфат Мукаррамов, Малика Саидова ва Салима Ражапова сингари деҳқонларимиз ҳам сувчилар билан ёнма-ён об-ҳаёт тарамоқдалар.

АПРЕЛЬ РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ БЕШ ЙИЛЛИГИ

КОБУЛ, 26 апрель. (ТАСС). Бугун бу ерда Апрель революциясининг беш йиллигига бағишланган тантаналн йиғилиш бўлиб ўтди. АҲДП Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг раиси Б. Кармал, АҲДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, дўст мамлакатлар делегацияларининг бошлиқлари йиғилиш президиумига чиқадилар. Булар орасида Совет партия-ҳукумат делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бор эди.

Б. Кармал йиғилиш аҳли ҳузурида катта нутқ сўзлади. Апрель революцияси, деди у, афғон халқи олдида тараққиёт ва равнақ йўлини очиб берган қонуниятли воқеа бўлди. Афғонистон Халқ Демократик партиясининг чуқур социал-иқтисодий ислоҳотларни ўтказишдан иборат бош йўлини меҳнаткашлар оммаси қўллаб-қувватламоқда. Партия революцияни ҳимоя қилиш ва халқ ҳокимиятини мустаҳкамлаш ишида жамиятнинг раҳбар кучи сифатидаги ролини тобора муваффақиятли бажармоқда.

Бизнинг сиёсатимиз ва курашимиз, деб таъкидлади Б. Кармал, дунёдаги барча тараққийпарвар кучларнинг, улуғ Совет Иттифоқи бошчилигидаги жаҳон социалистик системасининг интернационал мададига таянмоқда. Демократик Афғонистонга бераётган бебаҳо мадади учун Советлар мамлакатига чуқур ва самимий ташаккур изҳор этамиз.

Афғонистон раҳбари АДРга қарши эълон қилинмаган уруш олиб бораётган АҚШ бошчилигидаги империалистик доираларнинг сиёсатини кескин танқид қилди.

Шундан кейин Ш. Р. Рашидов сўзга чиқди.

(Ш. Р. Рашидов нутқи газетанинг бугунги сонида эълон қилинмоқда).

Тантанали йиғилиш қатнашчилари Афғонистон халқига мурожаатнома қабул қилдилар.

Мурожаатномада АҲДП ва АДР ҳукумати бундан буён ҳам дунёдаги илғор кучлар билан бирдамликни мустаҳкамлайверади, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун курашаверади, деб таъкидланади.

Кобулдаги тантаналарда ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ нутқи

Азиз ўртоқ Бабрак Кармал!

Муҳтарам ўртоқлар, дўстлар!

Даставвал Апрель революциясининг 5 йиллигига бағишланган тантаналарда иштирок этишга таклиф қилганликлари учун Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитетига, Афғонистон Демократик Республикаси Революцион Кенгаши ва ҳукуматига самимий миннатдорчилигимизни изҳор этишга ижозат бергайсиз.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг топшириғига биноан сизларни ва сизлар орқали бутун эрксевар афғон халқини мана шу ажойиб миллий байрам билан астойдил, қардошларча муборакбод этишга рухсат бергайсиз.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов партиянгиз га, бутун афғон халқига ўзининг шахсий қутловлари ва эзгу истакларини топширишни сўради.

Бутун дунё меҳнаткашларининг йўлбошчиси ва устози В. И. Ленининг «Россия иккала халқнинг бахт-саодати учун буюк афғон давлатининг доимо содиқ дўсти бўлиб қолади» деган сўзлари совет ва афғон халқларнинг миннатдор хотирасидан ҳеч қачон ўчмайди.

Бундан олтмиш йилдан ҳам кўпроқ вақт муқаддам ёзилган бу башоратли сўзлар бизнинг давримизда Совет — Афғонистон ҳамкорлигининг барча соҳаларида ҳар томонлама тасдиқланибгина қолмай, шу билан бирга сифат жиҳатдан янги, беқиёс зўр мазмун касб этди.

Совет кишилари 1978 йилнинг апрелида афғон ватанпарварларига биринчи бўлиб дўстлик ва ёрдам қўлини чўздилар. Ўшанда халқ демократик партияси раҳбарлигидаги афғон ватанпарварлари халқнинг янги турмушга бўлган хоҳиш-иродаси ва азму қарорини ифода этиб чиркин ва манфур эксплуататорлик режимини ағдариб ташладилар. 7-савр қуролли қўзғолонининг ғалабаси Афғонистоннинг тарихий тараққиётида туб бурилиш бошланганидан дарак берди. Мамлакат революцион халқ демократик ислоҳотлар йўлига қатъий ўтиб олди.

Революция Афғонистонни равнақ топаётган замонавий давлатга айлантиришни ана шу ислоҳотларнинг пировард мақсади деб эълон қилди. Бундай давлат эксплуатация ва жабр-зулмдан, очлик ва касалликлардан, ишсизлик ва саводсизликдан, миллий ҳуқуқсизлик ва камситишлардан ҳоли бўлади. Революция тўғрисидаги хабар бутун мамлакатда астойдил шод-ҳуррамлик билан кутиб олинганлигининг боиси ҳам мана шундадир.

Апрель революциясидан кейин ўтган 5 йил шуни яққол кўрсатдики, Афғонистон социал тараққиёт йўлидан, миллий, моддий ва маданий янгланиш йўлидан комил ишонч билан бормоқда. Ўртоқлар, бу енгил ва қисқа йўл эмас, аммо бу йўл энг истиқболли ва энг тўғри йўл эканлигини революцнягинзнинг тажрибаси кўрсатиб турибди.

Ўтган йиллар қадимий Афғонистоннинг сиёсий қиёфасини тубдан ўзгартириб юборганлигини мамнуният билан қайд этамиз. Мамлакатда содир бўлаётган чуқур жараёнлар халқнинг мудраб ётган кучларини уйғотди. Халқ соғлом кучларининг айни шу манбаи революциянинг шитоб билан ривожланишини таъминлайди, барча қийинчиликлар ва мушкулликларга қарамай илғор ислоҳотлар муқаррарлигини гарантиялайди.

Революция йиллари мобайнида эса талайгина ишлар қилинди. Афғонистон Халқ демократик партияси билан халқ ҳокимияти мамлакатнинг минг йиллик тарихида биринчи бўлиб қишлоқ хўжалигида феодал ва феодализмгача бўлган ишлаб чиқариш муносабатларини тугатишга отланганликлари билан фахрланишга ҳақлидирлар. 300 минг деҳқон онласи ўзининг ер улушини олди. Қишлоқда кооператив ҳаракат тобора кенг қўлам касб этмоқда. Дастлабки машина-трактор станцияларн ташкил этилди ва улар муваффақиятли ишламоқда.

Апрель революцияси Афғонистон ишчилар синфини эксплуатациядан озод қилди. Халқ ҳокимияти ишчи ҳамда хизматчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш йўлини изчиллик билан ўтказиб келмоқда: иш ҳақи оширилди, уй-жойлар барпо этилмоқда, социал таъминот системаси такомиллаштирилмоқда, бепул медицина хизмати кенгайтирилмоқда.

Ёш ишчилар синфи меҳнатга янгича муносабат намуналарини кўрсатаётганлиги ҳам тасодифий эмас. Мамлакатдаги 130 та энг йирик корхонада (уларда 40 минг киши меҳнат қилади) касаба союзлари марказий кенгашининг қарорига биноан Апрель революциясининг 5 йиллиги шарафига меҳнат мусобақаси ўтказилаётганлигини афғонистонлик ўртоқлар сўзлаб беришди. Биз, совет халқи намояндаларига революция туфайли вужудга келган ана шу янгилик самараларини кўриш қувончлидир. Шу меҳнат мусобақасининг ғолибларини делегациямиз номидан қизғин ва самимий муборакбод этишга ижозат бергайсиз.

Яна шунга қатъий ишонч билдиришга ижозат бергайсизки, меҳнатга янгича муносабатнинг муттасил қучайиб бораётган бу ҳаракати Афғонистон ишчилар синфини сиёсий ва ташкилий жиҳатдан чиниқтиришнинг яхши мактаби бўлиб хизмат қилади. Афғонистон ишчилар синфи деҳқонлар билан иттифоқда янги давлат ҳокимиятининг асосий социал кучини ташкил этади.

Ишчилар синфининг синфий онги, меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги ривожланиб бораётганлиги 160 мингдан кўпроқ кишини бирлаштирган касаба союзларининг фаолиятида яққол ифодасини топмоқда.

Революция барча гражданларнинг социал мавқеидан, миллатидан, жинси ва динидан қатъий назар уларни тенг ҳуқуқлар билан таъминлади. Афғонистон тарихида биринчи марта хотин-қизларга эркаклар билан реал тенг ҳуқуқлар берилди. Диндор мусулмонлар ўзларининг диний урф-одатларини бемалол бажо келтириш ҳуқуқини олдилар, давлат муътабар-уламоларга ҳомийлик қилмоқда, мачитлар тўғрисида ғамхўрлик қилмоқда. Саводсизликни тугатиш учун умуммиллий кураш авж олдирилган.

Миллий Ватан фронти кучга тўлиб бормоқда. Бу энг катта жамоат ташкилоти Афғонистон диёрида илғор ислоҳотларни амалга оширишда, революция ғалабаларини ҳимоя қилиш ишида актив қатнашмоқда. Миллий масаладаги давлат сиёсати бирлик, ватанпарварларча жипслик руҳи билан суғорилгандир. Бу сиёсат Апрель революцияси моҳиятининг ўзи билан белгиланади.

Ўртоқлар! Афғонистонда илғор ўзгартишлар жараёни империализм, гегемонизм ва реакция кучлари авж олдираётган эълон қилинмаган уруш шароитларида давом этаётганлигини яхши биламиз. Чет эллардан юборилаётган аксилинқилобчи тўдаларнинг қуролли ҳаракатлари мамлакат экономикасига жуда катта зиён етказди. Шундай бўлса ҳам, сизлар миллий ишлаб чиқариш даражасининг пасайиш тенденциясини бартараф этиб, экономикани барқарор қилиш ва ўстириш учун замин яратишга муваффақ бўлдингиз.

Аксилинқилобчиларга қарши кураш ҳал қилувчи босқичга қадам қўймоқда. Афғон халқи аксилинқилобчиларга узил-кесил барҳам бериб, ниҳоят, батамом тинч бунёдкорлик меҳнати билан, социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этиш билан шуғулланиш имкониятига эга бўладиган кун яқин эканлигига аминмиз.

Афғонистон жамияти кенг табақаларининг муҳтарам ўртоқ Бабрак Кармал бошчилигидаги ўз партия-давлат раҳбарларига ишончи ортиб бораётганлиги бугунги Афғонистон сиёсий иқлимини белгиловчи кўрсаткичидир.

Ўткир синфий курашга қарамай, революцион ҳокимият позицияларини мустаҳкамлаш ва АҲДПнинг таъсирини кучайтириш жараёни муттасил давом этмоқда. Мамлакатда революцион жараённи янада чуқурлаштиришнинг бош сиёсий қуроли — халқ ҳокимияти тузилди.

Кейинги вақтларда вилоятлар ва уездларда АҲДП раҳбарлигидаги давлат ҳокимияти органлари ўз позицияларини анча кенгайтирдилар. Қуролли кучлар, давлат хавфсизлиги органлари ва халқ милицияси (царандой) мустаҳкамланмоқда.

Революцияни ҳимоя қилувчи кўпдан-кўп кўнгилларнинг отрядлари аксилинқилобчи тўдаларга қарши курашувчи жангчиларнинг сафларига жалб этилмоқда. Бу эса халқ ҳокимиятининг социал негизи ҳам сайин кенгайиб бораётганлигидан, Афғонистонни революцион йўл билан янгилаш муваффақиятли давом этаётганлигидан далолат берувчи энг оддий ва намунали мисолдир.

Биз шуни мамнуният билан қайд этамизки, ўтган беш йил мобайнида Афғонистон Демократик Республикасининг ташқи сиёсий йўли каттагина муваффақиятлар билан нишонланди. Совет кишилари батамом революцион Афғонистон томонидадирлар, революцион Афғонистон барча тинчликсевар давлатлар билан тинчлик, миллий суверенитет, ўзаро ҳурмат муносабатларини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш сиёсатини ўтказиб келмоқда.

Афғонистон раҳбарларининг Эрон ва Покистон билан муносабатларни нормаллаштиришга қаратилган муҳим ташқи сиёсий ташаббуслари тўғрисида — Афғонистон ҳукуматининг 1980 йил 14 майдаги ва 1981 йил 24 августдаги баёнотлари ҳақида айтиб ўтмасдан бўлмайди. БМТ Бош секретарининг шахсий вакили Д. Кордовес воситачилигида Женевада ўтказилган Афғонистон — Покистон музокараларининг икки даврасндан кейин Афғонистон теварагидаги вазиятни сиёсий йўл билан бартараф этиш масаласи анча конкрет тус ола бошламоқда.

Ўртоқлар, дўстлар! Мана шу барча муваффақиятларга Афғонистон Халқ Демократик партиясининг аниқ мақсадга қаратилган зўр фаолияти туфайли эришилди. Революциянинг беш йили мобайнида партия сон жиҳатдан анча ўсди. У оммавий партия бўлиб қолди, халқнинг энг яхши кучларини ўз бағрига олди. Унинг ташкилий ва ғоявий бирлиги мустаҳкамланди. Шу йиллар ичида партия афғон жамияти ҳамда демократик давлатнинг эътироф этилган раҳбар ва раҳнамо кучига айланди. АҲДП янги Афғонистонни барпо этиш, унинг шон-шарафини ички ва ташқи контрреволюция ҳамлаларидан ҳимоя қилиш-даги кундалик амалий ишлари билан халқнинг ишончини қозонмоқда, ўзининг омма билан алоқаларини кенгайтирмоқда ва мустаҳкамламоқда, ўз кучини омма орасидан олмоқда.

Бугунги кунда биз партия ўзининг афғон халқи революцион кураши тажрибаси билан илмий социализм назариясини боғлаб олиб боришда, шунингдек афғонистонлик ўртоқлар афғонистон Демократик Республикасининг ташқи сиёсий йўли каттагина муваффақиятлар билан нишонланди. Совет кишилари батамом революцион Афғонистон томонидадирлар, революцион Афғонистон барча тинчликсевар давлатлар билан тинчлик, миллий суверенитет, ўзаро ҳурмат муносабатларини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш сиёсатини ўтказиб келмоқда.

Афғонистон раҳбарларининг Эрон ва Покистон билан муносабатларни нормаллаштиришга қаратилган муҳим ташқи сиёсий ташаббуслари тўғрисида — Афғонистон ҳукуматининг 1980 йил 14 майдаги ва 1981 йил 24 августдаги баёнотлари ҳақида айтиб ўтмасдан бўлмайди. БМТ Бош секретарининг шахсий вакили Д. Кордовес воситачилигида Женевада ўтказилган Афғонистон — Покистон музокараларининг икки даврасндан кейин Афғонистон теварагидаги вазиятни сиёсий йўл билан бартараф этиш масаласи анча конкрет тус ола бошламоқда.

Ўртоқлар, дўстлар! Мана шу барча муваффақиятларга Афғонистон Халқ Демократик партиясининг аниқ мақсадга қаратилган зўр фаолияти туфайли эришилди. Революциянинг беш йили мобайнида партия сон жиҳатдан анча ўсди. У оммавий партия бўлиб қолди, халқнинг энг яхши кучларини ўз бағрига олди. Унинг ташкилий ва ғоявий бирлиги мустаҳкамланди. Шу йиллар ичида партия афғон жамияти ҳамда демократик давлатнинг эътироф этилган

(Давоми 3-бетда).

Социалистик мусобақа — миллионлар ижоди

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! ҲАР БИР ИШ ЖОЙИДА МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ, САМАРАДОРЛИГИНИ ВА СИФАТИНИ ОШИРИНГИЗ!

ЗАРБДОРЛАРЧА ИШЛАШ — БИЗНИНГ ВАТАНПАРВАРЛИК ВА ИНТЕРНАЦИОНАЛ БУРЧИМИЗДИР!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

САФИМИЗДА ҚОЛОҚЛАР БЎЛМАСИН

ЎН БИРИНЧИ беш йиллик учинчи йилининг дастлабки квартали тугади. Областимиз саноат ходимлари шу даврда қандай ишладилар. Умуман олганда саноатчиларимиз эришган ютуқлар анча салмоқли бўлди. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларини амалга ошириш учун қизғин кураш, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, социалистик мусобақанинг янги формаларини қўллаш, меҳнатни ташкил этишнинг прогрессив усулларини жорий этиш муваффақиятлар омиллари бўлмоқда.

Аксарият кўпчилик бирлашмалар ва корхоналар ишлаб чиқариш коллективларининг ғайрат-шижоати ва ижодий изланиши давлат планлари ҳамда зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларни бажаришга сафарбар этилаётганлиги ҳам ишлаб чиқариш самарадорлиги ва сифатини оширишга ёрдам бермоқда.

Шунинг учун ҳам саноатчиларимиз ўтган уч ой давомида ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш, маҳсулот сифатини яхшилаш каби муҳим кўрсаткичлар бўйича яхши натижаларга эришдилар. Ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиш суръатлари 4,9 процентни ташкил этди. Маҳсулотни реализация қилиш соҳасида ҳам дурust ютуқларга эришиляпти. Шу кўрсаткич бўйича биринчи квартал плани 1,5 процент ортиғи билан адо этилди. Бу топшириқдагидан ташқари деярли 25 миллион сўмлик саноат маҳсулоти буюртмачиларга етказиб берилди демакдир. У саноатчиларимиз йил учун белгиланган юксак меҳнат марраларини шараф билан эгаллаётганликларидан ҳам далолат беради.

Бирлашмалар ва корхоналар коллективлари меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, жамғарма олиш соҳасида ҳам маълум муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, янги, замонавий асбоб-ускуналарни жорий этиш, рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракатини кенгайтириш, ҳар бир иш жойида юксак унум билан меҳнат қилиш учун зарур шароитларнинг яратиб берилиши меҳнат унумдорлигини тўхтовсиз ошириш имконини бермоқда. Ўтган биринчи квартал мобайнида у планда назарда тутилганидан 1,8 процент ортиқ бўлди. Унинг ўсиш суръатлари ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан эса 3,1 процентни ташкил этди.

ОЙЛИК ИҚТИСОДИЙ ОБЗОР

Деярли барча шаҳарлар ва районлар индустрияси ходимлари асосий иш кўрсаткичлари бўйича биринчи квартал топшириғини тўла ва зиёдаси билан адо этдилар. Саноатимизнинг кўпгина тармоқлари коллективлари ҳам самарали ишлашди. Айниқса, шахтёрлар, машинасозлар, енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналари коллективлари маҳсулот реализация қилишда графикдагидан илдам бормоқдалар. Шунинг учун ҳам йил бошидан бери халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун қўшимча кўплаб кўмир етказиб берилди, турли-туман қишлоқ хўжалик ва химия машиналари, бир неча миллион сўмлик тикувчилик буюмлари тайёрланди.

Ўнлаб корхоналар зиммага олинган социалистик мажбуриятларни бажаришда бошқаларга намуна бўлишяпти. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташсельмаш» заводи, «Тошкент трактор заводи», «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмалари, «Қизил тонг», Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик бирлашмалари, Ўзбекистон иссиққа чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинати, агрегат, компрессор заводлари ва бошқа корхоналар коллективларининг меҳнат ютуқлари салмоқли бўлмоқда. Улар социалистик мусобақанинг пешқадамлари сафида боришяпти. Ишлаб чиқариш резервлари ва имкониятлардан фойдаланиш, материаллар ва хом ашёни тежаб-тергаб сарфлаш устидан назоратни кучайтириш натижасида ой сайин қўшимча маҳсулот ишлаб чиқаришяпти.

Саноатчиларимизнинг биринчи кварталдаги иш якунлари таҳлили улар фаолиятида шундай ютуқлар қатори камчиликлар ҳам борлигидан далолат беради. Ўнлаб корхоналар, айрим шаҳар ва районлар индустрияси ходимлари давлат планини бажарганлари ҳолда зиммага олган мажбуриятларини уддалай олмаяптилар. Областимиз бўйича икки корхона маҳсулот реализация қилиш топшириғини адо этаолмади. Шунингдек, 10 дан ортиқ корхона меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан белгиланган кўрсаткичдан орқада қолди.

Бунинг оқибатида ювларча минг сўмлик маҳсулот кам ишлаб чиқарилди. Ҳатто реализацияси ҳажми, меҳнат унумдорлиги бўйича ўтган йилги даражага ҳам эриша олмаган коллективларнинг борлиги афсусланарли бир ҳолдир. Айрим маҳсулот турларини зарур ҳажмда ва сифатда ишлаб чиқариш топшириқлари ҳам адо этилмади. Сифати паст ва брак маҳсулотлар ишлаб чиқаришга йўл қўйилаётган корхоналар ҳам йўқ эмас.

Областимиз саноатчилари олдида бу йил катта вазифалар турибди. Уларни муваффақиятли бажариш мавжуд камчиликларни бартараф этишни тақозо қилади. Шундай экан, жойлардаги партия ташкилотлари, совет ва хўжалик органлари саноатчиларимиз фаолиятидаги нуқсонларнинг келиб чиқиш сабабларини аниқлашлари ва уларнинг такрорланмаслиги учун барча чораларни кўришлари, ҳар бир коллектив куч-ғайратини уларга юклатилган топшириқларнинг бажарилишига сафарбар этиш лозим.

Ғазалкент консерва заводида опа-сингил Гулнора ва Гулчеҳра Маҳкамоваларни ҳамма ҳурмат билан тилга олади. Район Советининг депутати Гулчеҳра ҳамда томат цехининг комсорги Гулнора доимо мусобақада илғорлик намуналарини кўрсатадилар. Бу эса коллективда ишчанлик руҳини янада оширишга олиб келади. Айни пайтда опа-сингил Маҳкамовалар май ойи ҳисобига маҳсулот топширишяпти.

Суратда: (чапдан) Гулнора ва Гулчеҳра ўзаро фикр алмашмоқдалар.

В. Кириллов фотоси.

ҚУРУВЧИЛАР ТАКЛИФИ АСОСИДА

МОСКВАЛИКЛАР ТАШАББУСИ ИЗИДАН

МОСКВАЛИКЛАРНИНГ «Шараф ва шуҳрат ҳам меҳнатга яраша!» шиори остида бошлаган ташаббуслари бизнинг ҳам айни дилимиздаги фикрларни ифодалади. Меҳнатда қўлга киритилаётган муваффақиятларнинг асосини коллективдаги интизомнинг белгилаши ҳеч биримизга сир эмас.

Бизнинг кўчма механизациялашган колоннамиз район ташкилотлари ўртасидаги энг кенжа корхона саналади. У 1981 йилда ташкил этилган. Коллективимизнинг асосий вазифаси Оққўрғон ва қўшни Ғалаба районларининг мелиоратив ерларини яхшилаш, янги ерларни ўзлаштириш, сув шохобчаларини реконструкциялаш, каналларни бетонлаштириш, сув тошқинига қарши Ангрен дарёси ёқалаб дамбалар қуришдан иборат. СССР 60 йиллиги муносабати билан ўтказилган социалистик мусобақада район саноат корхоналари ўртасида етакчи ўринлардан бирини эгаллаганлигимиз барчамизни қувонтирди. Йил давомида 24 гектар янги ер ўзлаштирилиб, қишлоқ хўжалиги оборотига киритилди. Бундан ташқари, 680 гектар экин майдонининг мелиоратив ҳолати яхшиланди. 348 гектар ер капитал тексланди.

Қўлга киритилган бу ютуқлардан ҳам яхшироқ натижаларга эришиш мумкинмиди? Албатта. Яқинда коллективимизда бўлиб ўтган очиқ партия йиғилишида ҳам шу хусусда гап борди. Йиғилишда сўзга чиққан коммунист Н. Шейко, инженер И. Применко, участка бошлиғи Н. Қубинов, ишчи В. Каратаевалар объектларга бинокорлик материалларининг ўз вақтида етказиб берилмаслиги, айрим участкаларда ишчиларнинг сменага кечикиб келишлари, иш ўз вақтида бошланмаслиги натижасида умумий кўрсаткичимиз оқсаётганлигини ачиниб гапирдилар.

Кейинги пайтларда меҳнат интизомини бузган ишчилар - аксарият ҳолларда транспорт хизматининг яхши йўлга қўйилмаганлигини таъкидлайдиган бўлдилар. Бу — сабабмикин, ёки баҳонами? Ҳар ҳолда иккинчиси бўлса керак. Ахир, илғорларимиз, ишлаб чиқаришда ҳам, жамоат ишида ҳам барчага намуна бўлаётганлар бошқа транспортда қатнамайдилар-ку!

Экскаваторчилардан И. Применко, М. Деников, бульдозерчи Х. Эгамқулов, М. Загруддиновлар энг илғор мелиораторлар деб ҳисобланадилар. Айни пайтда ҳам улар мусобақанинг олдинги сафларида боришяпти. Ана шундай ишчилар негадир баҳона топишга интилмайдилар. Бунинг учун ҳужжат ҳам йўқ. Партия йиғилишида бу масала ҳақида батафсил тўхталинди. 1983 йилга мўлжалланган юксак мажбуриятларни бажариш аввало меҳнат интизомини янада мустаҳкамлашга боғлиқ эканлиги ҳозирнинг ўзидаёқ амалда кўриниб қолди.

И. ЮНУСОВ,
«Ташоблмелиоводстрой» нинг Оққўрғон районидаги 7-кўчма механизациялашган колоннаси бошлиғи.

УРЕНГОЙ — ПОМАРИ — УЖГОРОД

ШАРТНОМАЛАР ҚАНДАЙ БАЖАРИЛЯПТИ

Айни пайтда мамлакатимизнинг зарбдор қурилиш объектларидан бири деб ҳисобланмиш «Уренгой-Помари—Ужгород» газ қувури қурилишига Иттифоқимизнинг юзлаб саноат корхоналари керакли асбоб-ускуналарни етказиб бермоқдалар. Тошкентдаги учта корхона ҳам муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган газ магистрали қурилишига маҳсулотлар етказиб бераётганлиги диққатга сазовордир. Масъулиятли буюртмаларни шараф билан бажараётган пойтахтимиз саноатчилари номига магистрал қувурувчилари ҳамда монтажчилари номидан миннатдорчилик хатлари келиб турибди.

— Пландаги 43 ўрнига 52 дона бошқарув қурилмаларини газ қувури қурилишига жўнатдик, — **дейди «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси таъминот бўлими бошлиғи Э. Тожибоев,** — Улар объектда ўрнатилаётган компрессор станцияларда жуда зарурдир. Бизга топширилган бу вазифанинг нақадар масъулиятли эканлигини дилдан хис этган ҳар бир ишчи-хизматчи биринчи квартал планларини зиёдаси билан бажаришга зўр бердилар. Натижа ҳам чакки бўлмади.

Айни пайтда эса муҳим қурилиш учун қурилмалар тайёрлашни давом эттиряпмиз. Ҳар борада корхонада илғорлик намуналарини кўрсатиб келган коллективларимиз бу муҳим буюртмаларни бажармоқдалар. Шуни таъкидлаб ўтиш лозимки, 6- ва 20-электромонтаж цехларининг ишчилари ҳамда инженер-техник ходимлари бу топшириқни ўзларига билдирилган катта шараф деб қабул қилганлар.

Учинчи кварталнинг бошларигача коллективимиз компрессор станцияларни бошқарув қурилмалари билан таъминлашни ниҳоясига етказишга ва шу орқали йиллик ҳажмдаги буюртмаларни муддатидан илгари бажаришга қарор қилган. Бу юксак мажбуриятларнинг қабул қилиниш сабаби ҳам муҳим объект муддатидан илгари фойдаланишга топширилишига муносиб ҳиссамизни қўшишга азму қарор қилганимиздир.

* * *

— Уренгой — Помари — Ужгород газ қувури қурилиши учун бизнинг корхонамиз ҳам қурилмалар етказиб бериши ҳақидаги хабарнинг тарқалиши биланоқ бу ишга ҳар бир хизматчимиз ўзгача масъулият билан ёндошганлигини таъкидлаб ўтмоқчиман, — **дейди «Подъёмник» заводининг бош инженери Е. Неверов.** — Ҳусусан, Помари, Верхне-Кодинцкая ва Климки станциялари учун осма кўприк кранлари етказиб бериш шартнома-мажбуриятини қабул қилдик. Бугунги кунда эса ана шу мажбурият муддатидан илгари, зиёдаси билан бажарилганлиги ҳаммамизга қувонч бағишламоқда. Компрессор станцияларига бешта осма кўприк кранлари етказиб бердик.

«Зангори олов» трассаси ижодкорларига 1983 йилда 13 дона кўприк кранлари етказиб беришга қарор қилганмиз. Улар ҳар бири 10 тонна юк кўтара оладиган кранлардир. Мажбурият жуда масъулиятли. Лекин бу буюртмалар инженер А. Пискеев етакчилигидаги металл-конструкциялари цехи томонидан бажарилаётганлиги учун ўзимизни хотиржам хис қиламиз. Чунки, бу етакчи коллектив кўп ҳолларда энг мураккаб ва муҳим топшириқларни ўз вақтида, аъло сифат билан бажариши билан корхонада яхши ном қозонган.

* * *

— Газ магистрали қурилишига маҳсулотлар етказиб бериш юзасидан белгиланган топшириқларнинг биринчи квартал плани муддатидан илгари бажарилди, деган хабар бизга қувонч бағишлади, — **дейди «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Т. Алимов,** — «Уренгой — Помари — Ужгород» магистрал қурилишини нафақат объектдаги бунёдкорлар ёки монтажчилар барпо этаяптилар. Уни бутун мамлакат қураяпти, десак ҳато қилмаймиз. Чунки, бу ерда турли миллат вакиллари меҳнат қилаётганликларидан ташқари Иттифоқимизнинг турли бурчакларидан керакли материаллар, қурилмалар, асбоб-ускуналар етказиб бериляпти.

Магистрал қурилишида амалга оширилаётган гигант ишларда тошкентликларнинг ҳам ҳиссалари бўлишининг ўзи шарафли эмасми! Қолаверса, топширилган вазифаларни тошкентликлар кутилгандан ҳам аълороқ қилиб уддалашяпти. «Приозёрная», «Уренгойская» ва бошқа компрессор станцияларига ўнлаб километр брон кабеллари, алоқа симлари етказиб бердик.

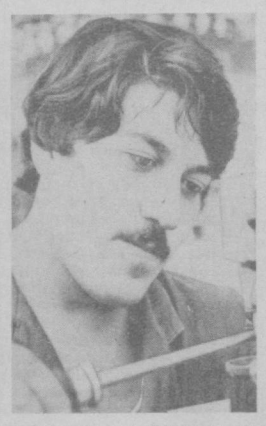
Март ойининг бошларидаёқ трассага иккинчи квартал ҳисобидан кабеллар жўнатишга киришганлигимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз. Лекин қўлга киритилган ғалабалар билан кифояланмоқчи эмасмиз. Зотан, катта ишнинг муқаддимаси бошланди, холос. Кейинги ютуқларимиз бундан ҳам қувончлироқ бўлиши учун барча имкониятлар мавжуд. Шундай экан, биринчи галдаги буюртмалар шараф билан бажариларади.

И. АҲМЕТОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Охунбобоев номли Тошкент бош кийимлар фабрикаси биринчи цехининг тикувчиси Феруза Умарова графикдан бир ой илгарилаб меҳнат қилмоқда. Илғор ишчи социалистик мусобақада актив қатнашиб, смена топшириқларини 130—140 процентга етказиб адо этяпти.

В. Портнов фотоси.

Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб-чиқариш бирлашмаси тўқув цехининг механиги Оловиддин Муҳамедов гарчанд бевосита маҳсулот тайёрлашда иштирок этмасада, лекин коллектив ютуқлари билан ҳақли равишда фахрланади. Бу бежиз эмас, албатта. Тажрибали уста созлаган дастгоҳлар бирор марта бевақт ишдан чиққан эмас. Улар пишиқ ва пухта бўлганлиги учун топшириқлар ҳам змёдаси билан адо этилади. Айни пайтда Оловиддин Муҳамедов 20 та тўқув машинасига хизмат кўрсатяпти.

А. Тўраев фотоси.

УЗБЕКИСТОН химия машинасозлиги заводида ишчиларнинг маҳоратини ошириш, уларга қўшимча касбларни ўргатишга катта эътибор берилмоқда. Бу муҳим иш аниқ белгиланган план асосида амалга оширилляпти. Корхона техника ўқуви бўлимн бошлиғи О. ЛЕВАКнинг қуйидаги мақоласида шу ҳақда фикр юритиладн.

— ЗАВОДИМИЗ химия асбоб-ускуналари ва турбомашиналар ишлаб чиқаришга ихтисослашган. Кўпчилик маҳсулотлар кам миқдорда тайёрланади. Ҳатто доналаб ишлаб чиқариладиганлари ҳам бор.

Бунинг устига заводимизда ишлаб чиқариш ҳажми муттасил ортиб бормоқда. Янада мураккаброқ асбоб-ускуналар тайёрланяпти. Уларнинг сифати ва техник-иқтисодий даражасига нисбатан талаб ҳам ошмоқда. Шуларнинг ҳаммаси технологик жараёнларни бажаришда иштирок этувчилардан чуқур билимли ва юксак малака тайёргарлигига эга бўлишни тақозо этаяпти.

Бизда малака ошириш курслари муттасил ишлаб туради. Унга заводимизнинг етук мутахассислари биркитилган бўлиб, улар машғулотларнинг юксак савияда ўтишини таъминлашмоқдалар. Айниқса, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада усули тобора кенг жорий қилинаётган ҳозирги вақтда ишчиларни қўшимча ҳунарлардан воқиф этиш алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Заводимизда мингдан ортиқ ишчи ана шу прогрессив усул асосида ишлаётган коллективларга бирлашган. Улардан 300 дан ортиқ киши иккинчи ёки қўшимча мутахассисликларни эгаллашган. Биз ўн биринчи беш йиллик охиригача иккинчи тида механика цехларида малакали токарлар, айниқса катта деталларга ишлов берувчи карусель станокларида ишловчи шундай касб эгаларининг етишмаслиги сезилди. Бунинг оқибатида цехлар йиғув цехларини деталлар ва узеллар билан графикда белгиланган муддатларда таъминлай олмаяпти. Шу нуқсонлар йиғув цехлари ишига ҳам салбий таъсир кўрсатди. Қатор бригадалар иш вақтини бекор ўтказишга ҳам мажбур бўлиб қолдилар. Бундай аҳволдан қутилишнинг йўли қидирилди. Бу йўл топилди ҳам. Техника таълими бўлими ходимларининг ташаббуси билан йиғув ва тайёрлов цехлари ишчиларини иккинчи касбга ўргатиш ташкил этилди. Корхона маъмурияти ва партия комитети бу ишни қўллаб-қувватлади. Шу йилнинг март ойи охирида 20 ишчидан иборат биринчи группа курслари тугатди. Бу ишчилар имтиҳонлар топширишди ва иккинчи касбни эгаллаганликлари ҳақидаги гувоҳномани олдилар. Эндиликда зарурат туғилиб қолса бу ишчилар бемалол токарлик станокларида ишлашга ўтказиларверади.

Биз ҳаммани иккинчи касбни ўргатишга мажбур қилиш йўлидан бормаяпмиз. Ўзлари истасаларгина ўқишга жалб қилаяпмиз. Заводда иккинчи касбни ўзлаштиргани учун моддий рағбатлантириш шартлари ишлаб чиқилди ва амалда қўлланда бошқа цехларга намуна бўлмоқда.

Биринчи механика цехида ҳам иккинчи касбни ўргатиш, айниқса, А. Фомичев бошчилигидаги комплекс бригадада яхши йўлга қўйилган. Иккинчи механика цехининг токари область машинасозлик ходимлари мукофоти лауреати Н. В. Тур раҳбарлигидаги бригада аъзоларида ҳам иккинчи касбни эгаллашга иштиёқ кучайиб бормоқда. Бу бригадада кўп станокчилик ҳаракати ҳам йўлга қўйилган. Бригада бошлиғи Николай Васильевич ўз станогидан ташқари яна бир токарлик ярим автоматини бошқармоқда.

Ҳозирги вақтда биз СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги Киров шина заводи коллективининг ишчиларга қўшимча касбларни ўргатиш, уларнинг маҳоратини ошириш бўйича иш тажрибасини синчиклаб ўрганаяпмиз. Бундан мақсад кадрларни тайёрлаш ва малакасини ошириш системасини янада такомиллаштиришдир. Бу эса коллективимиз зиммасига юклатилган вазифаларнинг, ўн биринчи беш йиллик топшириқларининг муваффақиятли бажарилишига хизмат қилади.

О. ЛЕВАК,
Ўзбекистон химия машинасозлиги заводи техника таълими бўлими бошлиғи.

МАЛАКА ОШИРИШ — КАТТА РЕЗЕРВ

700 ИШЧИ ҚЎШИМЧА КАСБ ЎРГАНАДИ

касбни эгаллаган машинасозлар сонини 700 кишига етказишни мўлжаллаб турибмиз.

Ишчиларга қўшимча касбларни ўргатиш ҳисобот учунгина қилинмаётганлиги ҳаммага аён. Бу ишнинг ўзига яраша машаққатлари ҳам, мақсадлари ҳам бор. Қўшимча касбларни ўргатиш асбоб-ускуналардан тўлароқ фойдаланиш, сменалараро фойдасиз туриб қолишларни камайтириш, ишчи кучини технологиянинг зарур бўлиб қолган участкасига керагича жалб қилиш имконини беради.

Фикримнинг далили учун бир мисол келтирмоқчиман. Турли хил сабаблар оқибатида деярли қўйгурмаётганлиги натижасида содир бўлмоқда. Бунинг оқибатида меҳнат бўйича план тез-тез ўзгартирилмоқда. Биргина ўтган йили у уч марта қайта планлаштирилди. Шу сабабли иш ҳақи фонди белгиланганидан анча ортиқ бўлди. Қўшимча деярли юз минг сўмлик маош тўланди. Бу билан қурилиш-монтаж ишлари таннархи ошиб кетди. Ортиққа сарфланган фойдасиз харажат 180 минг сўмликдан кўпроқни ташкил этди.

Ишчи кучи қўнимсизлиги ўз навбатида меҳнат унумдорлигини ҳам пасайтириб юборди. Бундай камчиликлар, асосан, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишдаги нуқсонлар сабабли содир бўлди. Колоннада бинокорлик материалларини ўз вақтида объектларга етказиб берилмаслиги одат тусига кириб қолган. Материал бўлмагач бинокорлар иш вақтининг анчагина қисмини бекор ўтказишга мажбур бўлмоқдалар. Назоратнинг сустлиги туфайли қурилиш сифати ҳам кўнгилдагидек бўлмаяпти. Уларни бартараф этиш учун қўшимча маблағ ва ишчи кучи сарфланмоқда. Бундан ўн минг сўмлаб зарар кўриляпти. Ишлаб чиқаришни ташкил этишни такомиллаштириш, бинокорларнинг унумли ишлаши учун қулай шароитларни яратиб беришга қаратилган ташкилий-техникавий тадбирлар белгилашга белгиланаднюю, лекин улар кўпинча ўз вақтида амалга оширилмай, қоғозда қолиб кетади. Бу йил учун белгиланган шундай тадбирларнинг аксарияти ҳали ҳам рўёбга чиқарилгани йўқ.

Колоннада ишчи кучи қўнимсизлиги кучайиб кетганлиги, бу ўз навбатида коллектив фаолиятига салбий таъсир этаётганлиги колонна раҳбарларини ҳам, «Ташкентводстрой» трести раҳбарларини ҳам ташвишга солмаяпти. Улар бу муҳим масала билан чуқурроқ шуғулланишга астойдил ҳаракат қилишмаяпти. Ваҳоланки, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларида яна бир бор таъкидланганидек, ҳамма соҳада ишнинг муваффақияти биринчи навбатда интизомга, унинг мустаҳкамлигига боғлиқ. Қаерда интизом кўнгилдагидек бўлса, ўша ерда иш бир маромда боради, бу ҳаммага аён. Шундай экан колонна ва трест раҳбарлари ишчи кучи қўнимсизлигини камайтириш учун барча чораларни кўришлари керак.

М. МИРҲАМИДОВ.

МАЙ ОЙИ ҲИСОБИГА

«Госкомсельхозтехника» Урта Чирчиқ район бирлашмаси автотранспортчиларн беш йилликкнинг учинчи йилнни муваффақиятли бошладилар. Меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг илғор усулларидан кенг фойдаланиш туфайли биринчи квартал муваффақиятли якунланди. Бирлашманинг транспорт цехи уч ой давомида планда кўзда тутилган 76 минг сўмлик ўрнига 83 минг сўмлик иш бажарди, Юк обороти эса 1030 минг ўрнига 1297 минг тонна километрни ташкил этди.

Коллективда йиллик планни муддатидан илгари бажаришга сўз берган талайгина ҳайдовчилар тўпланишган. Улар шахсий топшириқларни змёдаси билан бажарибгина қолмай, касбдошларнни ҳам зарбдор меҳнат қилишга ундайдилар. Самдмаҳмуд Абдуқодиров, Абдурасул Юнусов, Бурҳон Пўлатовлар шулар жумласидандир. Куни кеча бу илғорлар май ойи ҳисобига меҳнат қилишга киришдилар.

М. АКМАЛОВ.

МУКОФОТГА «ЖИГУЛИ» БЕРИЛАДИ

«Бирорта цех ва бригадада ҳам меҳнат интизомини бузувчилар бўлмасин!» — В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг касаба союз комитети ана шу шиор остида мусобақани авж олдириб юборди. Яқинда корхонанинг барча цех ва участкаларига мусобақа шартлари қайд этилган стендлар осиб қўйилди.

Бу меҳнат беллашувини ўтказишдан кўзланган асосий мақсад маҳсулот ишлаб чиқариш салмоғини янада ошириш резервларидан бири бўлган интизомни мустаҳкамлашдир.

Ғолибларни мукофотлаш учун вимпел ва ёрлиқлар таъсис этилди. Бундан ташқари, етакчи бригадалар пул мукофотлари билан тақдирланадилар. Мусобақанинг сўнгги босқичи 1985 йилда ўтказилади. Шу давр мобайнида энг кўп ғалабага эришган цех ва участкалар учун мукофот тариқасида иккита енгил автомашина ажратишга қарор қилинди.

Б. САФАРОВ.

В. И. ЛЕНИННИНГ «СОВЕТ ҲОКИМИЯТИНИНГ НАВБАТДАГИ ВАЗИФАЛАРИ» АСАРИНИНГ 65 ЙИЛЛИГИГА

СОЦИАЛИСТИК ЎЗГАРТИРИШЛАР ПРОГРАММАСИ

Брест сулҳи туфайли мамлакатимиз империалистик урушдан чиққандан кейин Коммунистик партия ва Совет давлати олдида тинч хўжалик қурилишига ўтиш ҳамда социалистик жамиятнинг асосларини яратишдек улуғвор вазифа турарди. Ўша пайтдаги сиёсий ҳаёт янги жамиятни қандай қуриш, социализм биносини тиклашни нимадан бошлаш, социализм қуришда қайси масалалар биринчи даражали вазифа бўлиши каби муҳим муаммоларни ҳал этишни тақозо қиларди. В. И. Ленин бу масалаларга 1918 йил баҳорида ёзган бир қатор асарларида тўла ва атрофлича жавоб берди.

Ўша йили март-апрелда у партия Марказий Комитети топшириғи билан «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» асарини ёзди. Бу асар РКП(б) Марказий Комитети ва Советлар Бутунроссия Марказий Ижроия Комитети ялпи мажлисларида муҳокама этилиб маъқулланди ҳамда 28 апрелда «Правда» газетасида ва «Известия»нинг иловасида босилиб чиқди. Доҳийнинг бу асари 1918 йил май ойида партия конференцияларида ҳам муҳокама этилиб маъқулланди, партия ва совет халқининг жанговар иқтисодий ва сиёсий программаси бўлиб қолди.

В. И. Ленин «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» асарида пролетар диктатураси ҳаёт ҳақиқатига айланган бир пайтда уни иқтисодий бошқариш йўлларини донолик билан белгилаб берди. У даставвал «Биз Россияни камбағаллар учун бойлардан, меҳнаткашлар учун эксплуататорлардан урушиб олдик. Энди Россияни идора қилмоғимиз керак», «социалистик революциянинг мана шу қийин (ва жуда улуғвор) вазифасини ўрнига қўйиб бажармоғимиз лозим», деган тарихий вазифаларни қўйди.

Асарда совет экономикасининг ўзига хос хусусиятларидан хулосалар чиқарилиб, социализм қуришнинг ва мамлакатда иқтисодни янги, социалистик асосларда ташкил этишнинг конкрет йўллари: планлаштириш ва иқтисод, ҳисоб-китоб ва назорат, мустаҳкам меҳнат интизоми ва меҳнат унумдорлигини ошириш, меҳнатни илмий ташкил этиш ва ишлаб чиқаришни фан-техниканинг сўнгги ютуқлари асосида олиб бориш, социалистик мусобақани ташкил этиш, дангасалар, ялқовлар, юлғичларга қарши аёвсиз кураш, давлат капитализми ва буржуа мутахассисларидан фойдаланиш, ёш кадрларни дадил кўтариш ва пролетар давлатининг мутахассислари армиясини вужудга келтириш вазифалари қўйилди.

Владимир Ильич ўз асарида меҳнат унумдорлигини ошириш омиллари нималардан иборат эканлигини кўрсатиб берди. Бунда ишлаб чиқаришга фан-техника янгиликларини муттасил киритиб бориш, аҳолининг маданий даражасини юксалтириш меҳнат унумдорлигини оширишда ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканлиги алоҳида таъкидланади.

«Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари»да социалистик воқелигимизнинг илҳомбахш ҳаракатларидан бири — социалистик мусобақани ташкил этиш масаласига кенг ўрин берилган. Ленин социализм шароитида мусобақа миллионларнинг жонли ва онгли ишига айланишини асослаб берди; у меҳнат унумдорлигини оширишнинг қудратли омилларидан бири эканлигини кўрсатди. В. И. Ленин кейинчалик «Мусобақани қандай ташкил этиш керак?», «Буюк почин» мақолаларида социалистик мусобақани ташкил этишнинг яхлит таълимотини яратди ва амалий йўлларини кўрсатди.

В. И. Лениннинг бу асари ҳозирги давримизда ҳам жуда катта аҳамият касб этади. СССРда социалистик мусобақа умумхалқ, Бутуниттифоқ характерига эга бўлиб қолди. Мамалакатимизда социалистик мусобақада 108 миллион меҳнаткаш қатнашмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленумида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш масаласига жуда катта эътибор берилганлиги «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» асари аҳамиятини яна бир бор исботлади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов Пленумда сўзлаган нутқида партия, давлат ва меҳнат интизомининг ҳар қандай бузилишига қарши қатъий кураш олиб бориш зарурлигини кўрсатди. В. И. Ленин ўз асарида давлат ва меҳнат интизомини бузувчиларга қарши курашда жамоатчилик таъсирининг муҳим воситаси бўлган ўртоқлик судларини ташкил этиш, уларнинг фаолиятини оширишни вазифа қилиб қўйган эди. Доҳийнинг бу кўрсатмаси ҳозирги кунда ҳам муҳимдир.

В. И. Лениннинг «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» асари бениҳоя катта халқаро аҳамиятга эгадир. Бу китоб капитализмдан социализмга ўтган ва ўтадиган мамлакатларнинг ҳаммаси учун дастуриламал бўлди ва шундай бўлиб қолади. У буюк ишга — янги социалистик иқтисодни яратиш ишига хизмат қилаверади.

К. УМАРОВ,
тарих фанлари кандидати, доцент.

Кобулдаги тантаналарда ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ нутқи

(Боши 1-бетда).

СССР билан Афғонистон ўртасидаги савдо-иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик муваффақиятли равишда йил сайин муттасил ривожланиб бормоқда. Бу ҳамкорлик саноат, энергетика, қишлоқ хўжалиги, транспортнинг ғоят хилма-хил тармоқларини, фойдали қазилмаларни разведка қилишни, миллий кадрлар тайёрлашни, соғлиқни сақлашни қамраб олган.

Ҳозирги вақтда Афғонистондаги қарийб 150 та объект Совет Иттифоқининг кўмагида барпо этилган ёки барпо этилмоқда. Амударё устига қурилган темир йўл-автомобиль кўприги мамлакатларимиз ўртасидаги дўстликнинг чинакам тимсоли бўлиб қолди.

Биз бошқа совет республикалари каби Ўзбекистон ССР ҳам Афғонистон қишлоқ хўжалиги ва саноатини юксалтиришга, унинг илмий ва техник кадрларини тайёрлашга ўз ҳиссасини қўшаётганлиги билан фахрланамиз. Ўзбекистон ўзининг қўшнисига тракторлар, кранлар, гидропресслар, чигит сеялкалари, компрессор станциялари, пайвандлаш трансформаторлари ва бошқа маҳсулотларни етказиб бермоқда. Бизнинг чегара яқинидаги алоқаларимиз актив ривожланмоқда.

Мамлакатларимизнинг қалин ҳамкорлиги Афғонистон экономикасини юксалтиришга кўмаклашмоқда. Республиканинг социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан савдо-иқтисодий ҳамкорлиги ҳам тобора кенгаймоқда. Афғонистон вакиллари Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашида кузатувчилар сифатида иштирок этаётганликлари Афғонистон халқ хўжалигини ривожлантириш суръатларини жадаллаштиришнинг муҳим омилидир. Халқаро империализмнинг Афғонистонни иқтисодий қамал билан бўғиб қўйиш режалари барбод бўлмоқда.

Афғонистонлик муҳтарам дўстлар!

Сизларнинг революциянгиз Америка империализми ўзининг қадимги ҳарбий устунлигини қайтариб олиш йўлидаги уринишларидан воз кечмаётган мушкул бир халқаро шароитда ривожланиб бормоқда. Жаҳонга ҳукмрон бўлиш тўғрисидаги хомхаёллар, озодлик ва тараққиётга нафрат океан ортидаги ҳозирги замон «салб юриши» ишқибозларига тинчлик бермаяпти. Айни шу боисдан урушга қарши оммавий намойишлар тўлқини баҳорги лиммо-лим оқим каби планетамизда мавж урмоқда. Халқлар қуролланиш пойгаси жиловланишини, ядро уруши хавфи бартараф этилишини мустаҳкам тинчлик таъминланишини талаб қилмоқдалар. Халқаро хавфсизлик соҳасидаги ишларнинг аҳволи учун айни мана шу ташвиш бутун дунёдаги холис ниятли миллионлаб кишиларни актив ҳаракат қилишга ундамоқда. Афғонларнинг инқилобий диёрида ҳам тинчлик учун кураш тобора кенгаймоқда.

Сизларнинг байрамингиз билан Биринчи Май — меҳнат, тинчлик ва баҳор байрами орасида атиги бир неча кун бор, холос. Одамлар табиатнинг баҳорда гуллаб-яшнашидан қувонишар экан, келажакни умидворлик билан ўйлайдилар, улар ерни серқуёш ва тинч, ядро алангаларидан ҳимоя қилинган ҳолда кўришни истайдилар. Шу тантанали кунда миллионлаб кишилар империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашда қатъият ва бирдамликни намойиш қиладилар.

Шак-шубҳа йўқки, Афғонистон меҳнаткашлари ҳам шу кунни меҳнатда ва революция ғалабаларини ҳимоя қилишда янги-янги ютуқлар билан нишонлайдилар.

Ўз Коммунистик партияси ташкил этилганлигининг 80 йиллигини кенг кўламда нишонлашга ҳозирлик кўраётган совет кишилари АХДП раҳбарлигида революция миллий демократик босқичининг мураккаб вазифаларини сабот билан ҳал этаётган қардош афғон халқига самимий хайрихоҳлик билан муносабатда бўлмоқдалар. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов қайд этиб ўтганидек: «биз ҳозир ҳам озодлик, мустақиллик учун, ўз халқининг ҳаёти учун курашишга мажбур бўлаётганлар билан, агрессорнинг хуружини қайтаришга мажбур бўлаётганлар ёки агрессия хавфига дучор бўлиб турганлар билан қатъиян ва доимо ҳамдаммиз».

Афғонистонлик азиз дўстлар, совет кишилари бугун сизларни катта умумхалқ байрами билан муборакбод этиб, Ватан бахт-саодати йўлидаги бунёдкорлик ишларида сизларга янги-янги муваффақиятлар тилайдилар.

Яшасин Апрель революцияси!

КПСС билан АХДП ўртасидаги, Совет Иттифоқи билан Афғонистон Демократик Республикаси халқлари ўртасидаги дўстона, қардошлик муносабатлари яна ҳам кўпроқ ривожланиб, мустаҳкамланаверсин!

ИМКОНИЯТ БОР, ЭЪТИБОР ЙЎҚ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми халқ депутатлари Олмалиқ шаҳар Советининг Озиқ-овқат программасини амалга ошириш йўлида олиб борилаётган ишларини кўриб чиқди.

Муҳокамада шаҳар Совети, унинг ижроия комитети ва маҳаллий хўжалик органлари бу борада катта имкониятларга эга эканликлари ва фойдаланилмаётган резервлар кўплиги қайд этилди.

Қабул қилинган қарорда Олмалиқ шаҳар Совети зиммасига КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари асосида иш форма ва методларини такомиллаштириш, топширилган иш учун кадрлар масъулиятини ошириш, Озиқ-овқат программасини бажаришга эътиборни янада кучайтириш вазифаси юклатилди.

Озиқ-овқат программасида қўйилган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун хўжалик юритишда интенсив методлардан, ишлаб чиқариш қувватлари, меҳнат ва моддий ресурслардан, барча резервлардан тўлароқ фойдаланиш асосий роль ўйнайди. Партия буни алоҳида уқдирмоқда. Олмалиқ шаҳар Совети ҳам Озиқ-овқат программасини амалга оширишда корхоналар ва ташкилотларнинг иштирокини таъминлаш мақсадида бирмунча ишларни қилди. Шаҳар Советининг сессиясида КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг VI пленуми қарорини бажариш юзасидан Совет ва хўжалик органларининг вазифалари белгилаб олинди. Ижроия комитет ва доимий комиссияларнинг йиғилишларида бу масала тез-тез муҳокама қилиб борилмоқда.

Озиқ-овқат программасини бажариш учун курашда депутатлар авангардлик қилмоқдалар. Улар ишлаб чиқаришда турли ватанпарварлик ташаббуслари билан чиқишяпти. Шаҳар Советининг 190 депутатидан 19 нафари беш йиллик топшириқни уч-тўрт йилда бажаришга аҳд қилган, 97 депутат «сафимизда қолоқлар бўлмасин» шиори остида меҳнат қилмоқда.

Шаҳар меҳнаткашлари республикамиз қишлоқ хўжалигини техник қайта қуроллантириш ишида ҳам фаол иштирок этмоқдалар. Ўтган йил сал кам 4 миллион сўмлик қишлоқ хўжалик машиналари қисмлари ишлаб чиқарилди. Бу эса 1981 йилга нисбатан уч баравар кўп демакдир.

Кейинги йилларда озиқ-овқат саноати корхоналари ишини такомиллаштириш билан бирга ёрдамчи хўжаликларни ривожлантиришга ҳам эътибор кучайди. Шаҳар Совети ўн биринчи беш йилликда хўжаликларни ривожлантиришнинг комплекс планини тузиб чиққан. Ана шу планга мувофиқ 1983 йил охирида шаҳардаги барча корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларда ёрдамчи хўжаликлар ташкил этилиши кўзда тутилган. Ўтган йили ёрдамчи хўжаликларда 317 тонна сут, 186 минг дона тухум етиштирилди...

Гўшт комбинати ёрдамчи хўжалигининг ишини алоҳида таъкидлаб ўтиш мумкин. Унинг томорқа-боғи, экинзори ва теплицасидан яхши ҳосил олиняпти. Ўтган йили 9 тоннадан кўпроқ сабзавот ва мева, шу жумладан 755 килограмм лимон етиштирилди. Ҳаммаси бўлиб 8,3 тонна гўшт етказилди. Ҳар бир ишловчи ҳисобига 33,9 килограммдан гўшт тўғри келди.

ОЛМАЛИҚДА ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИКЛАР НЕГА РИВОЖЛАНТИРИЛМАЯПТИ?

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида шаҳар Советининг ёрдамчи хўжаликларни кенгайтириш йўлида амалга оширган ишлари, тўплаган тажрибалари таъкидланган ҳолда бу соҳада ҳали камчилик-нуқсонлар кўплиги, мавжуд резервлардан етарли фойдаланилмаётганлиги алоҳида қайд этилди. Бу соҳада ҳамон сусткашликка йўл қўйилмоқда, ташкилотчилик ишлари етарли эмас. Масалан, шаҳардаги барча саноат корхоналари ва ташкилотларнинг ярмидагина ёрдамчи хўжалик ташкил этилган холос. Қатор корхоналар чорва молларини кўпайтириш юзасидан белгиланган топшириқларни қониқарсиз бажармоқдалар. Мебель, гилам фабрикалари, Каулди кони, 3-автобаза, пиво заводи каби корхоналар бу муҳим ва зарур соҳани ривожлантиришга масъулиятсизлик билан қарашмоқда.

Ёрдамчи хўжаликларнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаш масаласи, айниқса, қониқарсиз аҳволда. Қурилган тайёр ферма ва товуқхоналар фойдаланилмай ётибди, Олмалиқ кон-металлургия комбинати, химия заводи, умумий овқатланиш корхоналарининг чўчқахоналари ва товуқхоналаридан тўлиқ фойдаланилмаяпти. Ваҳоланки уларни қуриш, ташкил этиш учун қанча-қанча маблағ сарф бўлган. Шаҳардаги мавжуд ёрдамчи хўжаликларнинг деярли ярмида ўтган йил чорвачилик маҳсулотлари умуман етиштирилмади.

Бир неча йил муқаддам Олмалиқ кон-металлургия комбинатига ёрдамчи хўжалик сифатида ўтказилган, ихтисослашган «Олмалиқ» совхози аҳолини чорвачилик, сабзавот, мева, картошка каби қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлай олмаяпти, унумдорлик ва ҳосилдорлик паст. Хўжаликда сабзавот ва мевани қайта ишловчи, қиш учун қурутувчи ҳамда сақловчи цехлар йўқ.

Шаҳарда коллектив боғдорчилик, сабзавотчилик ва узумчиликдан, иссиқлик энергияси ресурсларидан фойдаланиб, цитрус ва сабзавот етиштириш имкониятларидан ҳам қониқарсиз фойдаланилмоқда. Биз КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андроповнинг КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленумида «Озиқ-овқат программаси бажарилишини чўзиб юбориш ҳам мумкин эмас» деб айтган кўрсатмасини асло унутмаслигимиз лозим. Шу нуқтаи назардан қараганимизда шаҳар Совети ишлаб чиқаришга раҳбарликни, аҳолига хизмат кўрсатишни янада яхшилаш, интизом ва ташкилотчиликни мустаҳкамлаш ишларини шу куннинг талаблари даражасида қайта қуриши лозим.

Хулоса қилиб айтганда, шаҳар Совети, унинг ижроия комитети ва хўжалик органлари Озиқ-овқат программасини бажаришдек шу куннинг муҳим вазифасига талабчанлик, қатъият, ишчанлик билан ёндошмаяптилар. Ваҳоланки шаҳар хўжалигида Озиқ-овқат программасини амалга ошириш, савдо-сотиқни тўғри йўлга қўйиш ҳамда аҳолини хўжалик маҳсулотлари билан мўл-кўл таъминлаш, ёрдамчи хўжаликларни кўпайтириш чорва моллари сонини кўпайтириш ва маҳсулдорлигини ошириш учун барча имконият ва шароитлар бор. Шаҳар Совети ана шу имконият ва резервларни ишга солиши, энг муҳими ташкилий ишларни кучайтириши лозим. Шундагина кўзланган мақсадга эришиш мумкин.

А. СУХОНОС,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Советлар ишлари бўйича бўлим мудирининг ўринбосари.

Тошкент районидаги «Ленин йўли» колхозининг сут-товар фермасида байрамолди социалистик мусобақаси қизғин давом этмоқда. Тажрибали сут соғувчи Маҳсума Дадабоева ҳамкасблари ўртасидаги меҳнат беллашувида пешқадамлик қилаётир. У бу йилги мавсумда қарамоғидаги сигирларнинг ҳар биридан 4 минг килограммдан сут соғиб олишга қарор қилган.

В. Портнов фотоси.

ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

26 апрель куни касаба союзлари Тошкент область Советининг пленуми бўлиб ўтди. Унда қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси Т. Р. Ражабов ва мева-сабзавот хўжалиги ва тайёрлов ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси М. А. Аҳмаджоновлар «КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май, ноябрь Пленумлари ва Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг IX пленуми қарорлари асосида чорвачиликни янада ривожлантириш соҳасида касаба союз ташкилотлари ишини кучайтириш тўғрисида» докладлар қилишди.

Докладни муҳокама этишда Оҳангарон районидаги С. Раҳимов номли совхоз сут соғувчиси М. Холматова, металлургия саноати ишчилари касаба союзи область комитетининг раиси Г. Х. Холиқулов, Коммунистик район ижроия комитети раисининг ўринбосари, агросаноат бирлашмасининг раиси Е. Н. Налибоев, В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси касаба союз комитетининг раиси В. Г. Хомова, Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхоз ферма мудири У. Асилов, Бекобод цемент комбинати директорининг ўринбосари Е. Т. Тўрақулов, «Узбекшахтастрой» трести ёрдамчи хўжалиги директори З. Ч. Кесаева ва бошқалар қатнашдилар.

Пленумда касаба союзлари Тошкент область Советининг раиси А. В. Браилов сўзга чиқди.

Пленум муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Пленум касаба союзлари область Советининг кар ишчи ва хизматчилар билан ишлаш комиссиясининг ҳисоботини, шунингдек область касаба союзлари XI союзлараро конференцияси қатнашчилари томонидан ва область касаба союзлари Советининг кейинги Пленумларида билдирилган танқидий мулоҳаза ва таклифларнинг бажарилиши, касаба союзлари область Совети президиумининг V пленумидан кейинги ишлари тўғрисидаги ахборотларини ҳам тинглади.

Пленум ишида Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг секретари О. К. Адаманов иштирок этди.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ЮТУҚЛАР МАҲЛИЁ ҚИЛМАСИН»

Газетанинг шу йил 18 март сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган танқидий мақолада Бекобод район маркази — Зафар посёлкасида 5 минг кишилик стадион қурилиши учун ажратилган жой 4 йилдан буён эътибордан четда қолиб келаётганлиги, район «Пахтакор» кўнгилли спорт жамиятидаги кадрлар қўнимсизлиги қайд қилинган эди.

Шунингдек мақолада спорт коллективлари зарур нарсалар ва формалар билан таъминланмаётганлиги, спорт костюмлари, енгил оёқ кийимлари сотиб олиш учун маблағ ажратилмаганлиги, ҳатто спорт буюмлари билан савдо қилувчи биронта ҳам магазиннинг йўқлиги кўрсатиб ўтилган эди.

Редакцияга ушбу мақола юзасидан Бекобод район ижроия комитети раисининг ўринбосари Х. Деҳқонов имзоси билан жавоб келди.

Унда кўрсатилишича текширишда мақоладаги фактлар тўла тасдиқланган. Физкультура ва спорт ишларини яхшилаш юзасидан қатор чоралар белгиланган. Жумладан, Зафар посёлкасида спорт буюмлари билан савдо қилувчи янги магазин очилган. «Далварзин» совхозидаги футбол стадиони қурилиши ниҳоясига етказилмоқда.

Район ижроия комитети «Пахтакор» кўнгилли спорт жамияти иши устидан қаттиқ назорат ўрнатган.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

«МАРКС, МАРКСИЗМ ВА БУГУНГИ КУНДА ҲИНДИСТОН» СЕМИНАРИ

ДЕҲЛИ, 26. (ТАСС мухбири). Бугун бу ерда «Маркс, марксизм ва бугунги кунда Ҳиндистон» мавзуидаги семинар ўз ишини тамомлади. Семинар Ҳиндистондаги бир қанча сиёсий партия ва жамоат ташкилотларининг ташаббуси билан ўтказилди. Семинар ишида таниқли сиёсий ва жамоат арбоблари, парламент аъзолари, олимлар иштирок этдилар.

Сўзга чиққан кишилар марксизм-ленинизмнинг музаффар ҳаётий кучи тўғрисида гапирдилар. Улар Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси ва СССРнинг ташкил этилиши, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари эришган жуда катта ютуқлар К. Маркс ва В. И. Ленин таълимоти тантанасининг ёрқин далили бўлганлигини уқтириб ўтдилар. Социалистик ҳамдўстликнинг вужудга келиши бутун инсоният тақдири учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди.

Парламент юқори палатасининг депутати профессор Рашидуддинхон якунловчи мажлисда сўзга чиқиб, В. И. Ленин ижодий ривожлантирган К. Маркс ғоялари халқларни озодлик ва мустақиллик учун курашга, мустамлака ўтмишнинг оғир меросини тугатиш учун, империалистик эксплуатацияга қарши курашга илҳомлантирмоқда, деди. К. Маркс ғоялари Ҳиндистон ва бошқа ривожланаётган давлатлар учун жуда катта аҳамиятга эгадир.

Семинар иши давом этган кунларда «Пьярелал бхаван» зали фойесида илмий коммунизм асосчисининг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида ҳикоя қилувчи экспозиция ташкил этилди. Минглаб деҳлиликлар экспозиция билан танишдилар.

С. КАРМАЛИТО.

ҲАМКОРЛИК ЧУҚУРЛАШМОҚДА

ВЕНА, 26. (ТАСС). Иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик Совет—Австрия аралаш комиссиясининг машиналар ва асбоб-ускуналар бўйича иш группасининг бу ерда бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида ўзаро машиналар ва асбоб-ускуналар етказиб бериш, уларни биргаликда ишлаб чиқиш ва лицензиялар айирбошлаш соҳасида Австрия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги ҳамкорликни янада чуқурлаштириш масалалари муҳокама қилинди. Мажлис ишида машинасозлик соҳасида етакчи совет мутахассислари, СССР ташқи савдо ташкилотларининг раҳбар ходимлари, шунингдек Австрия савдо-саноат доираларининг вакиллари иштирок этдилар.

ЕВРОПА ИҚТИСОДИЙ ҲАМЖАМИЯТИ МИНИСТРЛАР КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИДА

ЛЮКСЕМБУРГ, 26. (ТАСС). Европа иқтисодий ҳамжамияти аъзолари бўлган мамлакатларнинг ташқи ишлар министрлари Рейган маъмуриятининг социалистик мамлакатларга ҳамжамият мамлакатларининг экспортини чеклаш мақсадида ҳамжамиятга тазйиқ ўтказаётганлигига қарши қатъий норозилик билдирдилар. Министрлар Европа иқтисодий ҳамжамияти министрлар кенгашининг бу ерда очилган сессиясида ана шундай норозилик билдиришга қарор қилдилар.

Европа ҳамжамиятлари комиссиясининг расмий вакили Клаус Ван Дер Паснинг хабар беришича, ҳамжамиятнинг Вашингтондаги вакили Рой Дентэга Қўшма Штатларнинг Ғарбий Европа мамлакатлари ички ишларига амалда аралашаётганлигини билдираётган бундай режалар муносабати билан «АҚШ ҳукуматига дарҳол қатъий норозилик билдириш» тўғрисида кўрсатма берилди.

Шунингдек «умумий бозор»га аъзо бўлган ҳар бир мамлакат шундай баёнот билан чиқади, деган қарорга келинди.

ИҒВОГАРЛИКЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

ПНОМПЕНЬ, 26. (ТАСС). Кампучия СПК информация агентлигининг хабар беришича, Таиланд Кампучия Халқ Республикаси билан чегарада қуролли иғвогарликларни давом эттирмоқда.

15 апрелдан 21 апрелгача Таиланд ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари КХР осмон чегарасини бир неча бор бузганлар, Таиланднинг қуролланган кемалари Кампучиянинг территориал сувига ўн марталаб бостириб кирган.

Таиланд артиллерияси Кампучиядаги Преахвихие, Баттамбанг, Поусат ва Кохконг вилоятларининг чегара районларини тўпга тутди. Таиландда паноҳ топган полпотчилар ва кхмер реакциясининг бошқа тўдалари артиллерия тўплари ҳимоясида КХР территориясига бостириб кирмоқчи бўлди. Халқ қуролли кучларининг жангчилари чегарани бузиб кирганларга қарши зарба бердилар ва юздан кўп бандини асир олдилар, дейилади хабарда.

Ҳозирги пайтда ривожланган капиталистик мамлакатларда 30 миллиондан кўпроқ киши ишга эга эмас. Турли мамлакатлар оддий меҳнаткашлари ишсиз қолган ўртоқларига ёрдам қўлини чўзмоқдалар.

Суратда: ГФРдаги Рюссельсгейм шаҳрининг «Опель» фирмаси ишчилари Американинг Детройт шаҳридаги ишсизларга ёрдам бериш учун маблағ тўпламоқдалар.

АП—ТАСС фотоси.

Бизнинг ахборот

ДЎСТЛИК БИЛАН ҚУДРАТЛИМИЗ

14—19 май кунлари Тошкентда «Биз ленинча дўстлик ила қудратлимиз» шиори остида Бутуниттифоқ болалар фильмлари ҳафталиги ўтказилади.

Фильмлар энг яхши кенг экранли ва болалар кино театрларида намойиш этилади. Айрим фильмлар мактаб ва интернатларда, аҳоли турар-жойларидаги кино қурилмалари бўлган клублар ҳамда саройларда кўрсатилади. Бу тадбир ҳафталик иштирокчилари сафини кенгайтиришга, оммавийликни таъминлашга хизмат қилади.

Ҳафталикда қатор Иттифоқдош республикалар, Москва ва Ленинград шаҳарларининг таниқли киночилари билан бир қаторда республикамиз санъаткорлари ҳам иштирок этадилар. К. Комилова, Д. Салимов, М. Абзалов, Н. Тўлахўжаев сингари кино усталари кичкинтойларга атаб яратган бадиий, ҳужжатли ва мультипликацион фильмларни кўрикка тақдим этадилар.

⊙

МАСАЛЛИҚЛАР ЦЕХИ

Янгибозор посёлкасида умумий овқатланиш тармоқлари йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. Яқинда бу ердаги 1-ошхона ҳузурида масаллиқлар ишлаб чиқарувчи янги цех ишга тушди.

Бу ерда турли таомлар учун зарур бўлган ўндан ортиқ хил масаллиқлар тайёрланмоқда. Улар ихтисослашган «Кулинария» магазинига, шунингдек райондаги посёлкалар ва хўжаликларнинг кафе ҳамда буфетларига етказиб берилмоқда.

Район умумий овқатланиш тармоғи коллективи аҳолига хизмат кўрсатиш ҳажмини янада кенгайтириш билан боғлиқ бўлган бошқа тадбирларни ҳам амалга оширмоқда. Йил охиригача Жумабозор посёлкаси ва «Политотдел» колхозида масаллиқлар билан савдо қилувчи иккита ихтисослашган магазин очилади.

М. ЗАРИПОВ.

⊙

ИХТИРОЧИ ЁШЛАР

Бугунги кунда областимизда 6944 ижодий бирлашма, тўгарак ва ихтирочилар-рационализаторлар мактаби ишлаб турибди. Уларда 200 мингдан зиёд комсомол-ёш фаол қатнашмоқда. Ўтган йилнинг ўзида улар 11 мингга яқин рационализаторлик таклифлари билан чиқдилар. Улардан 9 мингдан зиёдини ишлаб чиқаришга татбиқ этилди.

Яқинда ёш ишчилар, инженерлар, студентлар, ҳунар-техника билим юртлари талабаларидан иборат ихтирочи, рационализатор ёшларнинг бир группаси область комсомол комитети ва ВОИР Тошкент область Советининг фахрий ёрлиқлари ва пул мукофотлари билан тақдирландилар.

Р. АБДУЛЛАЕВ.

Ўткир ХОШИМОВ

ВИЖДОН ДОРИСИ

ПЬЕСАДАН ПАРЧА

Берди Олдиевич — (кулдуқ қилади.) — Устознинг гапи шогирд учун қонун. Балки мен чиндан ҳам сиз айтгандай пачоқдирман. Лекин садоқатли шогирдман. Баъзиларга ўхшаб орқаворотдан обрўйингизни тўкиб юрмайман.

Мурод Воҳидович — Бунисн «Ўзбекистон», энг янги нав.

Берди Олдиевич — Сиз соддасиз муҳтарам устоз. Одамлар мураккаб, жуда мураккаб. **(Кичик пауза.).** Сиз уни доктор қилиш учун қанча елиб-югурдингиз. У бўлса...

Мурод Воҳидович — Иложи борича кўпроқ экиш керак. **(Берди Олдиевичга қараб.)** Маъзур тутасиз. Кимни гапиряпсиз?

Берди Олдиевич — Шавкат Рустамовични, азиз устоз, Шавкат Рустамовични!

Мурод Воҳидович —Шавкат Рустамович! Ажойиб олим! Узумнинг йўқолиб кетаётган талай навларини топди. «Оқ жанжал», «Қора жанжал»... Яна қайсилари эди? **(Ўйлаб қолади.)** Хуллас ноёб истеъдод эгаси. Ажойиб инсон!

Берди Олдиевич — Ана. Сиз шунақа дейсиз. У бўлса... **(Кичик пауза.)** Сизнинг олдингизда ким бўпти. Ёш бола-ку!

Мурод Воҳидович — (кўлида ёнғоқ билан яқин келади.) — Шавкат Рустамовичга нима қипти?

Берди Олдиевич — Балоям урганн йўқ. Юрибди милтиқдай! Аммо...

Мурод Воҳидович — Хўш-хўш?

Берди Олдиевич — Қўйинг, устоз, айтишга тилим бормайди.

Мурод Воҳидович —Майли, айтманг! **(Қайтиб стол олдига боради. Ёнғоққа қараб.)** Сувни кам истеъмол қилади.

Берди Олдиевич — Йўқ устоз, айтаман. Айтиб қўйишни ўзимнинг шогирдлик бурчим деб биламан. У... у милтиғини сизга ўқталяпти устоз! Сизнинг пайингизни қирқмоқчи! Йўқ, мен бунга чидолмайман! **(Ғазаб билан.)** Тузингизни ичиб тузлуғингизга тупурган кўрнамак! У... У сизни мияси айниган чол, деди.

Мурод Воҳидович —(хайратланиб) — Наҳотки!! Ҳозир аниқлаймиз. **(Телефон олдига келади. Чўнтакларини титкилайди).** Маъзур тутасиз, телефон дафтарчамни кўрмадингизми?!

(Боши газетамизнинг 27 апрель сонида).

Берди Олдиевич — (телефонни ушлаб) — Қўйинг, муҳтарам устоз! Ўзингизни босинг. Шавкат Рустамович билан ўзим ҳисоб-китоб қиламан. Илтимос ҳаяжонланманг, ҳаяжонланманг.

Мурод Воҳидович — Разиллик! Нақадар разиллик! Мен унга нима ёмонлик қилган эканман? Бир юракка истеъдод билан разиллик қандоқ сиғишига ақлим етмайди. Ҳечам ақлим етмайди. **(Стол олдига боради. Ёнғоқни томоша қилади.)** Чўл зоналарига экиш мумкин. **(Бош чайқаб.)** Разиллик!

Берди Олдиевич — Мени тўғри тушунишингизни илтимос қиламан, устоз. Қалбингизга озор берганим учун узр. **(Фарҳоднинг столи олдига боради.)** Буям сизнинг асбобларингизми?

Мурод Воҳидович — (ёнғоқларни тартибга солмапти) «Юпитер», «Кохати» **(Берди Олдиевичга қараб.)** Тегманг, ўғлимникн!

Берди Олдиевич — О, ўғлингиз ҳам биологмилар?

Мурод Водиҳович — «Писта ёнғоқ»... Биологмас, фармацевт.

Берди Олдиевич — Фармацевт. Нақадар инсонпарвар касб. Менга қаранг муҳтарам профессор! Ижозатингиз билан фикри ожизимни баён этсам. **(Профессор ҳамон кўзойнакда ёнғоқни кўздан кечиряпти.)** Сизнинг олдингиздаги қарзимни узишни ўзимнинг инсоний бурчим деб биламан!

Мурод Воҳидович —Шавкат Рустамович билан ҳисоб-китоб қилишми? Керакмас.

Берди Олдиевич — Тўғри. Унақа аблаҳларнинг жазосини худо берсин. Қолаверса, мана мен турибман. Сиз олтинга тенг вақтингизни майда-чуйда нарсаларга сарфлаб юрманг. **(Пауза).** Мен бошқа қарзни айтаяпман.

Мурод Воҳидович — Менинг ҳеч кимдан қарзим йўқ азизим. Қарздор бўлиб яшашни ёмон кўраман. **(Ёнғоқни саралаб.)** «Навоий».

Берди Олдиевич — Сиз эмас, мен қарзман.

Мурод Воҳидович —Қарз? Қанақа қарз!

Берди Олдиевич — Бир вақтлар сиз менга оталик қилиб, бошимни силадингиз, олим қилдингиз. Энди мен сизнинг ўғлингизни олим қилсам.

Мурод Воҳидович — (кўл силтайди) — Бўлмағур гап! Фарҳоддан олим чиқмайди. **(Ёнғоқни ўлчайди.)** 50 миллиметр. Туя! Ҳақиқий туя ёнғоқ!

Берди Олдиевич — Рухсатингиз билан фикри ожизимни давом эттирсам. Биология билан фармацевтика — яқин фанлар. Айтиш мумкинки Ҳасан Ҳусандек эгизак фанлар. Нима учун уларни қўшиб бўлмас экан?

Мурод Воҳидович —(бирдан хушёр тортиб) — Хўш-хўш?..

Берди Олдиевич — Нима учун ёнғоқни фармацевтикага боғлаш мумкин эмас?

Мурод Воҳидовнч —Хўш-хўш, давом этинг.

Берди Олдиевич — Фикри ожизимча, муҳтарам профессор, шу пайтгача ёнғоқдан фармацевтикада яхши фойдаланилмаяпти.

Мурод Воҳидович — (ҳаяжонланиб кетади) — Азизим! **(Кўзойнагини пешонасига чиқариб қўяди.)** Келинг битта ўпай! Сиз мен ўйлаганчалик пачоқ шогирд эмас экансиз **(Ўпади.)** Маъзур тутасиз, кўзойнагим қани? **(Аланглайди).** Кўзойнагим!

Берди Олдиевич — Табаррук кўзойнак! **(Кўзойнакни эҳтиётлаб профессорнинг кўзига тушириб қўяди.)**

Мурод Воҳидович — Келинг яна битта ўпай! Сиз— генийсиз азизим, генийсиз! Буюк Абу Али ибн Сино ҳам ёнғоқ мағизини мияга ўхшатган. Инсоннинг ақлий қобилиятини оширишда ёнғоқнинг ҳиссаси бекиёслигини исботлаган. **(Шунчаки гап орасида.)** Сиз ҳам азизим, кўпроқ ёнғоқ еб туринг. **(Яна ўша ҳаяжонли оҳангда.)** Ибн Синодек буюк табиб ёнғоқ билан ошқозон касалини даволаган, юрак хасталигига, буйрак бетоблигига ёнғоқ буюрган. Мағизининг таркибида нималар борлигини биласизми? Билмайсиз! Азизим, билмайсиз. Ёнғоқ мағизида В прим, Р. С, витаминлари тўлиб ётибди. Баргида фитонцид, оксиган моддалари ғиж-ғиж!

Берди Олдиевич — Мана кўрдингизми! Демак масала ҳал! Ўғлингизнинг илмий ишига сиз раҳбарлик қилсангиз... нима десам экан, сал нокамтарлик бўлармикан. **(Пауза).** Фикри-ожизим учун лутфан кечиришингизни сўрайман шу юмушни мен зиммамга олсам! Бу ишни азиз устоз, қариндошлик ипларини боғлашдан бошласак. Мен совчи бўлиб келдим.

Мурод Воҳидович — (қулоғига кафтини тутиб яқин келади.) — Лаббай?

Берди Олдиевич —Совчи бўлиб келдим .Бу масалада муҳтарам янгамлар билан аллақачон гаплашганман. Қуда бўламиз!

Мурод Воҳидович — Менинг қизим йўқ. Қизим йўқ, азизим. Мабодо янгангизнинг мендан яшириб юрган қизи бўлса, унда билмадим.

Берди Олдиевич — Йўқ, муҳтарам устоз, мен ўғлингизга совчи бўлиб келдим.

Мурод Воҳидович — (қулоғини тутади.) — Лаббай!

Берди Олдиевич — (бақириб). — Ўғлингизга. Фарҳоджонга!

Мурод Воҳидович — Ҳозир шунақа удум бўлганми? **(Қўли билан ифодалаб кўрсатади.)** Яъни куёв келинни эмас, келин куёвни топади? Шунақами, азизим?

Берди Олдиевич — Йўқ, устоз. Мақсад Фарҳоджонни куёв қилишдангина иборат эмас. Мақсад унга ҳам оталик, ҳам устозлик қилиш. Мен, муҳтарам устоз, амалиётчи, одамман! Ёшларни шу ҳафтадаёқ дийдор кўргизиш учун қўлимдан келган барча тадбирларни амалга оширишга тайёрман. **(Эшик жиринглайди. Мурод Воҳидович шошилиб бориб телефон трубкасини кўтаради).**

Мурод Воҳидович — Профессор Мурод Воҳидовичнинг қулоғи сизда. Алё! Алё!

(Давоми бор).

ТОШКЕНТДА МЕҲНАТКАШЛАР ВАКИЛЛАРИНИНГ 1 МАЙ НАМОЙИШИ ҲАҚИДА

Халқаро 1 Май байрами куни В. И. Ленин номли майдонда Тошкент шаҳар меҳнаткашлари вакилларининг умумшаҳар намойиши бўлади.

Намойиш соат 10.00 да бошланади.

Намойишда қатнашадиган меҳнаткашлар вакиллари корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар бўйича йиғилиш пунктларида тўпланиб, район колонналари составида белгиланган маршрут билан В. И. Ленин номли майдон томон борадилар.

Таклиф билети бўлганлар В. И. Ленин номли майдонга қўйиш соат 9 дан 45 минут ўтганда тўхтатилади.

Махсус пропускка эга бўлган автомашиналардан ташқари барча транспорт воситалари ҳаракати шаҳарнинг марказий қисмида — А. Навоий, Ф. Энгельс, К. Маркс, Пролетар, Ш. Руставели, Ўзбекистон кўчалари, В. И. Ленин номли проспектда соат 7 да тўхтатилади ва меҳнаткашлар намойиши тугагандан сўнг қайта бошланади.

Тошкент метрополитени 1 май куни эрталаб соат 6 дан тунги соат 2 гача ишлайди. Соат 8 дан 13 га қадар «Пахтакор» ва «Октябрь революцияси» станцияларининг фақат чиқиш қисми ишлайди. «В. И. Ленин номли майдон» станцияси бу вақтда ёпиқ бўлади.

Соат 13 дан метрополитеннинг ҳамма станцияларида ҳаракат очилади.

ШАҲАР БАЙРАМ КОМИССИЯСИ

ПЛАКАТЛАР ТИЛИ БИЛАН

Тошкентдаги Тўқимачилар маданият саройида очилган плакатчи-рассом Анатолий Мальцев асарларининг кўргазмаси санъат ихлосмандларида катта қизиқиш уйғотмоқда. Рассомнинг Ҳамза, Абу Али ибн Сино портретлари, «Доимо олдинги сафда», «Оқ олтин», «Тинчлик қитъаларни бирлаштиради», «Табиат эҳсонларини қадрланг» каби 30 га яқин плакатлари халқлар ўртасидаги дўстлик ва тинчлик, меҳнат ва бахт, инсон ва табиат муносабатлари мавзуларида яратилган.

Б. ТОЖИЕВ.

КИНОПУБЛИЦИСТИКА:

ИЖОДИЙ БАҲС

ПОЙТАХТИМИЗДАГИ Киночилар уйида Ўзбекистон ССР Кинематографчилар союзи ва республика Журналистлар союзи «КПСС Марказий Комитетининг май ва ноябрь (1982 йил) Пленумлари қарорларини амалга оширишда публицистиканинг актуаллиги ва жанговарлигини ошириш» мавзуида «думалоқ стол атрофида» ижодий мунозара ўтказди.

Ижодий баҳс иштирокчилари тўпланишдан олдин Ўзбекистон ССР илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар студиясида суратга олинган «1982 йил пахтаси», «Мева элтиш», «Саховатли далалар», «Янгийўл тажрибаси» ва «Дард» номли асарларни томоша қилдилар.

Шундан сўнг мунозара бошланди. Уни «Ўзбектелефильм» студиясининг бош редактори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотининг лауреати Ғ. Т. Расулов кириш сўзи билан очди.

— Партия ва ҳукуматимизнинг иқтисодий ва маънавий-сиёсий режаларини амалга оширишда ўзбек киноҳужжатчилари ва журналистлари ўзаро ижодий ҳамкорликни кучайтиришлари, СССРнинг Озиқ-овқат программаси ва КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982) Пленуми қарорларида таъкидланган актуал масалаларнинг рўёбга чиқишида энг олдинги сафларда бўлишлари лозим, — деб таъкидлади у.

Шундан сўнг ўзбек киноҳужжатчиларининг Озиқ-овқат программасини амалга ошириш йўлида дуч келинаётган айрим камчилик ва нуқсонларни кўрсатувчи фильмлари юзасидан ижодий баҳс бошланди. Мунозарада актив иштирок этган «Учительская газета»сининг махсус мухбири А. Усмонов, Ўзбекистон ССР телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети радиоэшиттириш программалари Бош дирекциясининг директор ўринбосари Л. С. Рабинович, пропаганда Бош редакциясининг бош редактори Ш. Қосимов, «Ўзбектелефильм» студияси сценарий редакцион коллегиясининг аъзоси Э. Тўраев, «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги» журналининг бўлим мудири Ю. С. Романов, республика илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар студиясининг бош редактори Х. Жўраев ва редактори М. Ғаниев, «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газетасининг ходими М. Олимов, республика Кинематографчилар союзи правлениесининг секретари, кинодраматург Ж. Исҳоқов, «Ўқитувчилар газетаси»нинг бўлим мудири Ҳ. Иброҳимов ва бошқалар ўзбек киноҳужжатчилари ва журналистлар эътиборидан четда қолаётган муҳим мавзулар, публицистик асарларда кўтарилган проблемаларни чуқур таҳлил қилишнинг етишмаслиги ва маҳоратни ўстириш билан боғлиқ масалалар борасидаги қимматли фикр-мулоҳазаларни ўртага ташладилар.

Р. ҒАНИЕВ.

● Тошкентдаги «Динамо» теннис кортида ўсмирлар ва қизлар ўртасида теннис бўйича III анъанавий халқаро турнир ниҳоясига етди.

Суратда: мусобақа иштирокчилари — П. Тесарова (Чехословакия), С. Юрченко (Ўзбекистон), П. Седлачкова (Чехословакия) ва Н. Степанова (Ўзбекистон).

Ф. ҚУРБОНБОЕВ фотоси. (ЎзТАГ).

ҚИЗАМИҚҚА БЕПАРВО БЎЛМАНГ

Қизамиқ фильтрланувчи вирус келтириб чиқарадиган ўткир юқумли касалликдир. Бу хасталикда нафас йўллари оғиз бўшлиғи ва кўзнинг шиллиқ пардалари яллиғланади, баданга майда тошма тошиб кетади.

Касалликнинг манбаи қизамиқ билан оғриган бемор ҳисобланади. У йўталганда ҳаво йўли билан соғлом одамга юқади. Бу дардга 5—6 ёшгача бўлган болалар, баъзан катта ёшдагилар ҳам чалиниши мумкин.

Ёш болалар учун қизамиқ жуда хавфли ҳисобланади. Айниқса, 1—2 ёшдаги гўдакларда дард оғир ўтади. Шунинг учун касалликка бепарво бўлиш ярамайди.

Медицина қизамиқнинг бирдан пайдо бўлиб қолмаслигини аллақачоноқ тадқиқ қилиб берган. Соғ организмга вирус юққач, касалликнинг яширин (инкубацион) даври бошланади. Бу давр 9 кундан 17 кунгача, агар бола қизамиққа қарши эмланган бўлса 21 кунгача давом этиши мумкин.

Яширин даврдан сўнг қизамиқ аломатлари бошланиб, 3—5 кун давом этади ва қизамиқ пайдо бўла бошлайди. Беморнинг ҳарорати кўтарилади. Йўтал, тумов пайдо бўлади, боши оғрийди, ҳолсизланади, иштаҳаси, йўқолиб, инжиқланади. Касаллик бола шамоллаганда ҳам пайдо бўлиши мумкин. Шунинг учун уни шамоллашга йўйиб, қизамиқни ўтказиб юбормаслик керак.

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

Касалликнинг илк белгиларидан бири доғли томоқ оғриқ ҳисобланади. Бунда юмшоқ ва қаттиқ танглайнинг шиллиқ пардасида турли катталикдаги доғлар пайдо бўлади. Сўнгра тошма тошиш даври бошланиб, беморнинг умумий аҳволи ёмонлашади, кўзларидан ёш оқиб, ёруғликка қарай олмайди.

Врачга ўз вақтида мурожаат қилинмаса, қизамиқ оғир асоратларга олиб келиши мумкин. Масалан, ларингит, бронхит, қизамиқ бўғмаси, зотилжам, ошқозон, асаб системасининг бузилиши каби асоратлар содир бўлади.

Қизамиқ билан оғриган болалар албатта касалхонада мутахассис шифокор қўлида даволанишлари керак. Агар врач беморни кўргач, касалхонага ётқизишни лозим деб топмай, уйда даволанишни таклиф этса, у ҳолда уй шароитида ота-оналар қуйидагиларга амал қилишлари лозим:

Касалликнинг биринчи кунидан то ҳарорат тушгунча, бемор ўрнида ётиши, хонаси тез-тез шамоллатиб турилиши шарт. Касаллик бошқаларга юқмаслиги учун бемор билан алоқада бўлган болаларга гаммоглобулиндан укол қилишни тавсия этамиз.

Ҳар бир касалликни даволашдан кўра унинг олдини олиш осонроқ. Бунинг учун қизамиқ билан оғриган беморни ўз вақтида врачга кўрсатиш кифоядир.

Х. МАЪЗУМОВ, медицина фанлари кандидати.

Қ. НИЗОМОВ, шифокор.

СПОРТ

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

● ФУТБОЛ. Ўтган куни Москвада СССР — Португалия ўсмирлар терма командаси ўртасида Европа чемпионати саралаш ўйини бўлиб ўтди. Футболчиларимиз биринчи бўлиб ҳисобни очган бўлсаларда (тўпни 27-минутда Тарханов киритди), кейинчалик ўз дарвозаларидан жавоб тўпини ўтказиб юбордилар. Учрашув 1:1 ҳисобида дуранг бўлиб тугади.

● ШАХМАТ. Мамлакат юбилей чемпионати қатнашчилари кеча сўнгги тур ўйинларини ўтказдилар. Бугун кечиктирилган партиялар давом эттирилади. Ўтган куни кечиктирилган учрашувларда қуйидаги натижалар қайд этилди: Юсупов Романишинни, Романишин Балашовни, Тукмаков Маланюкни, Романишин Псахисни, Ваганян Аъзамовни енгди. Разуваев Лернерга ютқазди. Аъзамов — Геллер, Юсупов — Петросян, Палугаевский — Ваганян, Разуваев — Белявский, Лернер — Юсупов партиялари дуранг бўлиб тугади.

● САМБО. Барнаулда ўтказилган Бутуниттифоқ турнирига мамлакатимизнинг 32 шаҳридан 200 га яқин спортчи келди. Команда ҳисобида майдон эгалари ғолиб чиқдилар. Ўзбекистон самбочилари ҳам айрим вазнларда биринчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлишди. Халқаро классдаги спорт мастери Б. Файзиев 57 килограммгача вазнлилар ўртасида турнирнинг бош совринини олди. Шунингдек С. Адигезалов (62 килограмм), Э. Ҳолиқов (74 килограмм), О. Моторин (90 килограмм)лар биринчи ўринга кўтарилдилар. Э. Ҳолиқов бўлса турнирда техникаси энг яхши полвон деб топилди.

● ЭРКИН КУРАШ. Ўрта Осиё ва Қозоғистон эркин курашчиларининг учинчи анъанавий кубок турнири Ашхободда бўлиб ўтди. Вазн тартибида ҳурмат шохсупасига кўтарилганлар орасида тошкентлик Л. Ли ва А. Хаймовичлар ҳам бор. Республикамизнинг яна бир вакили фарғоналик А. Хадарцев ҳам биринчи ўринни олди.

Редактор Н. НАСИМОВ.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЭНЕРГЕТИКА ВА ЭЛЕКТРЛАШТИРИШ МИНИСТРЛИГИ БАЗАСИДАГИ

104-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983-84 ўқув йили учун

8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИЛАРНИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

асбоб-ускуналар электр монтажчи, электр пайвандловчи, контроль-ўлчов приборлари ремонти бўйича слесарь, қозон ва турбина ускуналари ремонти бўйича слесарь, иссиқлик техникаси ускуналари ремонти бўйича слесарь, реле муҳофазаси ва автоматика бўйича элетромонтёр, химиявий анализ лаборанти, химиявий сув тозалаш аппаратчиси, кабелчи-электромонтёр, автомобиллар ремонти бўйича слесарь, дурадгор.

Ўқиш муддати уч йил

Ўқувчилар уч маҳал овқат, кийим-кечак ва ишлаб чиқариш практикаси даврида — иш ҳақининг 33 проценти миқдорида пул мукофоти билан таъминланадилар.

Билим юртини тугатишда диплом берилади, унда ўқувчи эгаллаган касб ва ўрта маълумот олганлиги кўрсатилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганларга олий ўқув юртларига йўлланма берилади.

ЎРТА МАЪЛУМОТГА ЭГА ЁШЛАР, ШУНИНГДЕК СОВЕТ АРМИЯСИ САФЛАРИДАН ЗАПАСГА БЎШАТИЛГАНЛАРНИ

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

БИР ЙИЛЛИК

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

электромонтёр, электр узатиш линиялари электромонтёри, кабелчи-электромонтёр, реле муҳофазаси ва автоматика бўйича электромонтёр, қозон ва турбина ускуналари ремонти бўйича слесарь, химиявий анализ лаборанти, химиявий сув тозалаш аппаратчиси, қозонлар машинисти, турбиналар машинисти, автомобиллар ремонти бўйича слесарь.

Ўрта маълумотли ўқувчиларга 30 сўм миқдорида стипендия берилади.

Билим юртида яхши жиҳозланган кабинетлар, устахоналар мавжуд, спорт секциялари, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ишлаб турибди, яхши жиҳозланган ётоқхона бор.

Тошкент шаҳрида яшовчи ўқувчиларга автобус хизмат кўрсатади.

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ ҲАР КУНИ ЯКШАНБАДАН ТАШҚАРИ, 9.00 ДАН, 17.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ

Ўқишга кириш учун қуйидагилар зарур: директор номига ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат, медицина справкаси (286-форма), турар жойидан справка, 4 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмда), туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, ҳарбий ҳисобда туриши тўғрисидаги гувоҳнома ёки ҳарбий билет.

Бизнинг адрес: 702169, Тошкент области, Орджоникидзе райони, ТашГРЭС посёлкаси (115, 152-автобусларнинг «ТашГРЭС посёлкаси» бекати). Телефонлар: 62-12-16, 62-12-51, қўшимча равишда 6-12, 3-18, 6-26.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МТ-I. 9.00 «Время». 9.40 — «Инсон нимага қодир». 10.25 — «Яна тонг отди» Бадиий фильм. 11.45 —Концерт. 12.35 — Телевизион ҳужжатли фильм. 12.50 ва 15.00 —Янгиликлар, 15.20 — «Комсомол менинг тақдирим». Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — «Рус тили». 16.45 — Концерт. 17.15— «Ғалла сабоқлари». 18.00 — «Қувноқ нотачалар». 18.15 — Шахмат мактаби. 18.45 —Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ёшлар адреслари. 19.45 — Концерт. 20.15 —«Ўз уйингни топ». Телевизион бадиий фильм премьераси. 21.30 —«Время». 22.00 —Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. 00.30 — Дунё воқеалари.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 —Табиатшунослик. 9.55 —Илмий-оммабоп фильм. 10.05 ва 14.15 — Испан тили. 10.55 —Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — Ҳунар-техника билим юртининг ўқувчиларига. 11.35 ва 12.45— Зоология. 12.00 — Ота-оналар, Сизлар учун. 13.10 — Физика. 13.40 — Мирзо Турсунзода поэзияси. 14.45 — Ярослав Гашек. Ҳаёти ва ижоди. 15.20 — «Мени йўқ десалар, ишонма». Бадиий фильм. 16.30 ва 18.30 —Янгиликлар. 18.50 Телевизион ҳужжатли фильм. 19.00 — «Камалак» программаси. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 Концерт. 21.30 — «Время». 22.00 —«Инженер Прончатов». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 23.05 Концерт.

ЎзТВ-I. 18.10 — «Комсомол менинг тақдиримда». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Манзарали фильм. 19.55 — XIX аср охири ва XX аср бошларида француз санъати. 20.30 —«Ахборот». 20.50— Концерт. 21.30 —«Время». 22.00 — Қишлоқда бригада пудратига кенг йўл. 22.40 — Экранда — кинокомедия. «Ғаройиб бола».

ЎзТВ-II. 18.20 — Назарий механика. 19.20 — Бизнинг бош мухбиримиздан. 19.50 Телефильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Реклама. 20.40 Телефильм. 20.50— Эстетика асослари. 21.30 — МТ-II.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

МОСКВА ЦИРКИНИНГ
«ЕТТИ АЖОЙИБ МАСХАРАБОЗИ»
ПРОГРАММАДА: репризлар, клоунададар, интермедиялар, антра, попурри.

Программага ОЛЕГ СОКОЛ иштирокидаги Ленинград цирки варьетеси жўр бўлади.

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 11, 14, 17.00 да бошланади.

КАССА СОАТ 10 ДАН 20 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Олдиндан билет сотиш кассаси очилган.

44-35-91 ТЕЛЕФОНИ БЎЙИЧА СПРАВКАЛАР ОЛИШ МУМКИН.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 28/IV да **Риголетто**, 29/IV да **Бир актли балетлар**, 30/IV да **Фауст**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/IV да **Бой ила хизматчи**, 29/IV да **Абу Али ибн Сино**, 30/IV да **Рўё**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28/IV да **Тўйдан олдин томоша**, 29/IV да **Хизматингизга тайёрмиз**, 30/IV да **Мангулик**.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41 | Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат —325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжлиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик —325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 19112. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684, Б. 1588. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12